

МІНІСТЕРСТВО ОСВІТИ І НАУКИ УКРАЇНИ
НАЦІОНАЛЬНИЙ АВІАЦІЙНИЙ УНІВЕРСИТЕТ
ФАКУЛЬТЕТ БУДІВНИЦТВА АРХІТЕКТУРИ ТА ДИЗАЙНУ
КАФЕДРА АЕРОКОСМІЧНОЇ ГЕОДЕЗІЇ ТА ЗЕМЛЕУСТРОЮ

ДОПУСТИТИ ДО ЗАХИСТУ

Завідувач випускової кафедри

_____ЮРІЙ ВЕЛИКОДСЬКИЙ

«___» _____ 2022 р.

ДИПЛОМНА РОБОТА
(ПОЯСНЮВАЛЬНА ЗАПИСКА)
ОСВІТНЬОГО СТУПЕНЯ «МАГІСТР»
ЗА СПЕЦІАЛЬНІСТЮ 193 «ГЕОДЕЗІЯ ТА ЗЕМЛЕУСТРІЙ»

Тема: «Нормативно-правові аспекти встановлення (відновлення) меж земельних ділянок в Україні»

Виконавець: студент групи ЗК-206 М

Клименко Антон Володимирович _____

Керівник: к.т.н., доцент Хірх-Ялан Вікторія Ігорівна _____

Консультант розділу «Охорона праці»:

к.т.н., доцент Федина Василь Петрович Федина _____

Консультант розділу «Охорона навколишнього середовища»:

к.б.н., доцент Явнюк Андріан Андріанович _____

Нормоконтролер: _____ к.е.н., доцент Стецюк Михайло Петрович

КИЇВ 2022

НАЦІОНАЛЬНИЙ АВІАЦІЙНИЙ УНІВЕРСИТЕТ

Факультет архітектури, будівництва та дизайну

Кафедра аерокосмічної геодезії та землеустрою

Спеціальність 193 «Геодезія та землеустрій»,

Освітньо-професійна програма «Землеустрій та кадастр»

ЗАТВЕРДЖУЮ

Завідувач випускової кафедри

_____ **ЮРІЙ ВЕЛИКОДСЬКИЙ**

«___» _____ 2022 р.

ЗАВДАННЯ

на виконання дипломної роботи

Клименку Антону Володимировичу

1. Тема дипломної роботи: «Нормативно-правові аспекти встановлення (відновлення) меж земельних ділянок в Україні» затверджена наказом ректора від «26» вересня 2022 р. №1686/ст.
2. Термін виконання роботи: з 26.09.2022 р. по 30.11.2022 р.
3. Вихідні дані роботи: законодавча та нормативно-правова база у сфері управління, відведення земельних ділянок, встановлення (відновлення) меж земельних ділянок, публікації та наукові статті за тематикою роботи.
4. Зміст пояснювальної записки: Теоретичні та законодавчі основи встановлення меж земельних ділянок. Нормативна процедура розроблення технічної документації щодо встановлення меж земельної ділянки. Механізм розробки технічної документації щодо встановлення меж земельної ділянки на території Дрогобицького району Львівської області
5. Перелік обов'язкового ілюстративного матеріалу: 18 рисунків, 13 таблиць, 7 додатків.

6. Календарний план-графік

№ з/п	Завдання	Термін виконання	Підпис керівника
1	Отримання завдання на виконання дипломної роботи	26.09.2022	
2	Пошук, аналіз літературних джерел та нормативно-правової бази	27.09.2022-03.10.2022	
3	Визначення та формулювання об'єкту, предмету дослідження, мети та завдань, збір фактичного матеріалу згідно з темою дипломної роботи	05.10.2022-10.10.2022	
4	Написання основних розділів дипломної роботи, отримання результатів, описання висновків	11.10.2022-05.11.2022	
5	Опрацювати завдання з охорони праці	06.11.2022-10.11.2022	
6	Виконати розрахунки з охорони навколишнього середовища	11.11.2022-15.11.2022	
7	Оформлення дипломної роботи	16.11.2022-20.11.2022	

7. Консультанти з окремих розділів:

Розділ	Консультант (посада, П.І.Б)	Дата, підпис	
		Завдання видав	Завдання прийняв
Охорона навколишнього середовища	к.б.н., доцент Явнюк Андріан Андріанович	04.10.2022	
Охорона праці	к.т.н., доцент Федина Василь Петрович	04.10.2022	

Дата видачі завдання: «26» вересня 2022 р.

Керівник дипломної роботи: _____ Хірх-Ялан В.І.

Завдання прийняв до виконання: _____ Клименко А.В.

РЕФЕРАТ

Дипломна робота на тему: «Нормативно-правові аспекти встановлення (відновлення) меж земельних ділянок в Україні» має: 99 сторінок, 13 таблиць, 18 рисунків, 39 найменувань використаних джерела.

Об'єктом дослідження виступає технічна документація щодо встановлення (відновлення) меж земельної ділянки в Дрогобицькій ОТГ Львівської області

Предметом дослідження є нормативно-правова процедура розробки та затвердження технічної документації із землеустрою щодо встановлення меж земельної ділянки для будівництва та обслуговування житлового будинку, господарських будівель та споруд (присадибна ділянка) в межах Дрогобицької ОТГ Львівської області

Метою дослідження є аналіз нормативно-правових аспектів сучасної процедури відведення (виділення) меж земельної ділянки на прикладі земельної ділянки в межах Дрогобицької ОТГ Львівської області.

Методи дослідження. При проведенні дослідження були застосовані наступні методи: емпіричний (спостереження, опис, експеримент), історичний, порівняльно-правовий, системно-функціональний, комплексний, логіко-семантичний методи, метод сходження від абстрактного до конкретного, статистичного аналізу й деякі інші методи наукового пізнання, обробка літературних джерел.

Основними характеристиками об'єкта дослідження є технічна документація із землеустрою щодо встановлення (відновлення) меж земельної ділянки в натурі (на місцевості)

Отримані результати: результати магістерської роботи надають можливість на практиці застосовувати нормативно-правові та організаційно-методичні засади при відновленні меж земельних ділянок на місцевості.

Висновки. Результати магістерської роботи надають можливість на практиці застосовувати нормативно-правові та організаційно-методичні засади при відновленні меж земельних ділянок на місцевості.

ЗЕМЛЕУСТРІЙ, ЗЕМЕЛЬНА ДІЛЯНКА, НОРМАТИВНО-ПРАВОВІ, СОЦІАЛЬНО-ЕКОНОМІЧНІ АСПЕКТИ, МЕЖА ЗЕМЕЛЬНОЇ ДІЛЯНКИ, ВСТАНОВЛЕННЯ МЕЖІ ЗЕМЕЛЬНОЇ ДІЛЯНКИ, ТЕХНІЧНА ДОДКУМЕНТАЦІЯ.

ЗМІСТ

ВСТУП	9
РОЗДІЛ 1. ТЕОРЕТИЧНІ ТА ЗАКОНОДАВЧІ ОСНОВИ ВСТАНОВЛЕННЯ МЕЖ ЗЕМЕЛЬНИХ ДІЛЯНОК	12
1.1. Теоретичні основи поняття «межа земельної ділянки»	12
1.2. Нормативно-правові та методологічні аспекти встановлення меж земельних ділянок.....	15
1.3. Правовий механізм розробки та затвердження технічної документації із землеустрою щодо встановлення меж земельної ділянки	18
Висновки до 1 розділу	23
РОЗДІЛ 2. НОРМАТИВНА ПРОЦЕДУРА РОЗРОБЛЕННЯ ТЕХНІЧНОЇ ДОКУМЕНТАЦІЇ ЩОДО ВСТАНОВЛЕННЯ МЕЖ ЗЕМЕЛЬНОЇ ДІЛЯНКИ	25
2.1. Зміст та вимоги до Технічної документації із встановлення меж земельної ділянки.....	25
2.2. Етапи розробки Технічної документації із встановлення меж земельної ділянки.....	27
2.3. Процедура затвердження Технічної документації із встановлення меж земельної ділянки.....	35
2.4. Відповідальність за знищення межових знаків.....	36
Висновки до 2 розділу	37
РОЗДІЛ 3. МЕХАНІЗМ РОЗРОБКИ ТЕХНІЧНОЇ ДОКУМЕНТАЦІЇ ЩОДО ВСТАНОВЛЕННЯ МЕЖ ЗЕМЕЛЬНОЇ ДІЛЯНКИ НА ТЕРИТОРІЇ ДРОГОБИЦЬКОЇ РАЙОНУ ЛЬВІВСЬКОЇ ОБЛАСТІ	38
3.1. Фізико-географічна характеристика земельної ділянки.....	38
3.2. Основні етапи розроблення та затвердження технічної документації та встановлення меж земельної ділянки	40

3.2.1. Підготовчий етап.....	41
3.2.2. Геодезичні та землевпорядні роботи.....	42
3.2.3. Камеральні роботи	50
3.3. Земельні проблеми та вирішення їх шляхом встановлення меж земельних ділянок.....	51
Висновки до 3 розділу	53
РОЗДІЛ 4. ОХОРОНА ПРАЦІ.....	55
4.1. Принципи державної політики в галузі охорони праці.....	56
4.2. Організація і координація робіт з охорони праці на підприємствах.....	57
4.3. Аналіз умов праці інженера-землевпорядника.....	61
4.3.1. Підготовчі заходи з охорони праці при виконанні топографо-геодезичних робіт.....	61
4.3.2. Безпека праці при польових пошукових роботах.....	63
4.3.3. Охорона праці при роботі з комп'ютерною технікою і обчислювальними машинами.....	67
4.4. Пожежна безпека виробничого приміщення.....	71
Висновки по розділу 4.....	76
РОЗДІЛ 5. ОХОРОНА НАВКОЛИШНЬОГО СЕРЕДОВИЩА	77
5.1. Поняття екологічного картографування.....	77
5.2. Класифікація карт при екологічному картографуванні.....	83
5.3. Природно-сільськогосподарське районування території та схеми зонувань як різновид екологічного картографування.....	85
Висновки до 5 розділу.	90
ВИСНОВОК	91
СПИСОК ВИКОРИСТАНИХ ДЖЕРЕЛ	95
ДОДАТКИ	

ПЕРЕЛІК УМОВНИХ СКОРОЧЕНЬ

ЗД – земельна ділянка

ДЗК – Державний земельний кадастр

ЗУ – Закон України

ТД – Технічна документація

ПЗ – Пояснювальна записка

МЗ – Межові знаки

ВСТУП

Актуальність теми дипломної роботи. На сьогоднішній день наша держава знаходиться в стані війни, але землевпорядний процес триває. Тому є першочерговим завданням землевпорядної діяльності, дотримання умов планувальної виробничо території та узгодження взаємного розміщення виробничих, житлових та інших комплексів. А для цього необхідно в першу чергу мати якісні дані про наявний земельний фонд в адміністративних одиницях, який внесений в єдиний ресурс (ДЗК), з актуальними даними та характеристиками. А для комплексного формування уявлення про територію, важливо мати актуальні дані про найменші складові одиниці, а саме – земельні ділянки. І першим, що важливо знати, це є її межі, місце розташування, площа і тд. Для цього в практиці землеустрою існує процедура, яка називається «встановлення (відновлення) меж земельних ділянок в натурі (на місцевості)».

На сьогодні переважна більшість земельних ділянок знаходиться в приватній власності громадян, але не всі вони були виділені в натурі (на місцевості), адже в певний період (до 2011 р.) вони вносилися в ДЗК з правовстановлюючих документів, які не завжди були виконані якісно в геодезичному плані. А певна частина ділянок і досі лишається не ідентифікованою, хоча фактично перебуває в користуванні громадян чи юридичних осіб.

А землевпорядний процес встановлення (відновлення) меж земельних ділянок, не лише визначає їх просторову та взаємосумісну розміщеність, а ще й ідентифікує земельну ділянку, як об'єкт земельних відносин, і виступає підтвердженням документальних та фізичних прав на земельну ділянку. Бо земельна ділянка як об'єкт земельних правовідносин не матиме повної характеристики, якщо її межі не будуть встановлені.

Мета та завдання дипломної роботи. Метою магістерської роботи є аналіз нормативно-правових аспектів сучасної процедури відведення

(виділення) меж земельної ділянки на прикладі земельної ділянки в межах Дрогобицької ОТГ Львівської області.

Для досягнення мети дипломної роботи потрібно виконати такі **завдання:**

- опрацювати теоретичні основи встановлення (відновлення) меж земельних ділянок в натурі (на місцевості);
- дослідити нормативно-правову базу встановлення меж земельних ділянок та розробки землевпорядної документації щодо встановлення зазначених меж;
- розглянути порядок розробки технічної документації із землеустрою щодо відновлення меж земельних ділянок;
- здійснити аналіз розробленої та затвердженої технічної документації із землеустрою щодо встановлення (відновлення) меж земельної ділянки в натурі (на місцевості) на території Дрогобицької ОТГ Львівської області
- визначити проблеми встановлення меж земельних ділянок в Україні та розглянути шляхи їх вирішення.

Об'єктом дослідження виступає технічна документація щодо встановлення (відновлення) меж земельної ділянки в Дрогобицькій ОТГ Львівської області

Предметом дослідження є нормативно-правова процедура розробки та затвердження технічної документації із землеустрою щодо встановлення меж земельної ділянки для будівництва та обслуговування житлового будинку, господарських будівель та споруд (присадибна ділянка) в межах Дрогобицької ОТГ Львівської області

Методи дослідження.

Дане дипломне дослідження проводилося з використанням такої методології: узагальнено-теоретичні та тематичні засади розвитку землеустрою; системний аналіз – для вивчення механізму розробки та формування технічної документації із землеустрою щодо встановлення

(відновлення) меж земельних ділянок в натурі (на місцевості) в Україні; аналіз топографо-геодезичних та топографічних аспектів виконання робіт; логіка – робота над висновками; графіка – ілюстрування оціночних робіт для наочності результатів дипломного дослідження.

Практичне значення отриманих результатів. Результати магістерської роботи надають можливість на практиці застосовувати нормативно-правові та організаційно-методичні засади при відновленні меж земельних ділянок на місцевості.

ЗЕМЛЕУСТРІЙ. ЗЕМЕЛЬНА ДІЛЯНКА. МЕЖА. ВІДНОВЛЕННЯ МЕЖ. ТЕХНІЧНА ДОКУМЕНТАЦІЯ.

Структура магістерської роботи зумовлена поставленою метою і завданнями дослідження та складається зі вступу, 5 розділів, поділених на підрозділи, висновків до розділів та загального висновку, списку використаних джерел та додатків. Загальний обсяг роботи становить 99 сторінок. Кількість використаних джерел становить 39 джерел. В роботі використано: 13 таблиць, 18 рисунків, 6 додатків.

РОЗДІЛ 1. ТЕОРЕТИЧНІ ТА ЗАКОНОДАВЧІ ОСНОВИ ВСТАНОВЛЕННЯ МЕЖ ЗЕМЕЛЬНИХ ДІЛЯНОК

1.1. Теоретичні основи поняття «межа земельної ділянки»

Земельна ділянка є складовою частиною природного середовища, виступає засобом виробництва та просторовим базисом для розміщення будь-яких об'єктів. Кожна земельна ділянка має свої індивідуальні ознаки, однією з таких ознак є її межа. Земельна ділянка у сукупності зі своїми ознаками виступає як об'єкт права власності, землекористування та ін. прав на землю. А отже власника та землекористувачам важливо мати інформацію на яку просторову сферу поширюються їх права.

Але перед вивченням ознак земельної ділянки варто дослідити, що ж таке поняття «земельна ділянка». В Конституції України (КУ) в ст. 14 та в Земельному Кодексі України (ЗКУ) в ст. 1 встановлено, що «земля є основним національним багатством, що перебуває під особливою охороною держави». Але, поняття «земля» та «Земельна ділянка» (ЗД), це не тотожні поняття. Згідно законодавства поняття «земельна ділянка» це частина земної поверхні, яка має чітко встановлені межі, місце розташування, та визначені права [1].

Зазначимо, що у власності можуть перебувати виключно індивідуально визначені, виділені в натурі (на місцевості) ділянки, які мають чітко встановлені межі та розрізняються цільовим призначенням. Цільове призначення земельної ділянки, це характеристика дозволу на використання ділянки в установленому порядку і зареєстроване відповідним чином. Цільове призначення згідно чинного законодавства встановлюється не для кожної земельної ділянки окремо, а для категорій земель, до яких відносяться ділянки. І саме від цієї характеристики залежить правовий режим ділянки.

Чіткого і однозначного розкриття поняття «земельна ділянка» у правовій літературі не існує, кожен документ розглядає одне й те саме поняття з різних ракурсів. Можна сказати, що єдиним документом який містить в собі

прописане визначення «земельна ділянка» є Цивільний кодекс України (ЦКУ). Ст. 79 затверджує, що «земельна ділянка – це частина земної поверхні з установленими межами, певним місцем розташування та з визначеними щодо неї правами. Право власності на земельну ділянку поширюється в її межах на поверхневий (грунтовий) шар, а також на водні об'єкти, ліси і багаторічні насадження, які на ній знаходяться, якщо інше не встановлено законом та не порушує прав інших осіб, та розповсюджується на простір, що знаходиться над та під поверхнею ділянки на висоту і на глибину, необхідні для зведення житлових, виробничих та інших будівель і споруд» [39].

Загалом вся цивільно-правова література розглядає земельну ділянку не як об'єкт класичних ці вільних прав. Вона виступає як нерухоме майно, бо є частиною земної поверхні, має публічно встановлені чіткі межі, та є об'єктом права власності, а також має встановлене законодавством цільове призначення (яке може бути змінене в установленому порядку).

Наступним нормативно-правовим актом, що розглядає поняття «земельна ділянка» є Земельний кодекс України. Та в ЗКУ чіткого визначення зазначеного поняття немає, воно розглядається з ракурсу «земельна ділянка – об'єкт земельних прав». ЦКУ розкриває ознаки земельної ділянки, але не розглядає ознаку формування земельної ділянки з точки зору цивільного законодавства. І це питання більш детально розкриває саме земельне законодавство.

Після введення Державного земельного кадастру (ДЗК) як єдиної геоінформаційної системи відомостей про земельні ресурси, важливого значення набуло питання гарантованості державою права приватної власності на земельні ділянки, які були утворені до введення в дію ДЗК.

З 2013 року у ЗКУ правками було внесено ст.79-1 згідно якої було визначено «формування земельної ділянки як об'єкта цивільних прав», та уточнені земельно-правові ознаки земельної ділянки. А саме що формування земельної ділянки передбачає собою визначення її площі, меж та внесення

інформації про неї в ДЗК (ст.79-1 п.1). В статті в п.2 затверджено, що процес формування земельної ділянки виконується [2]:

- у встановленому порядку відведення ЗД із земель державної та комунальної власності;
- через поділ або об'єднання земельних ділянок з вже сформованих ЗД;
- визначення меж ЗД проектами землеустрою щодо впорядкування території населеного пункту та ін. проектами;
- через процес інвентаризації земель;
- через проекти землеустрою щодо організації території земельних часток (паїв);
- відповідно до затверджених комплексних планів розвитку території об'єднаних територіальних громад, чи затвердженим генеральним планам НП, чи детальним планам території.

Ст.79-1 виділяє такі поняття «сформовані ЗД» та «несформовані ЗД». Сформованими називають всі ЗД відомості про які внесені в ДЗК до 01.01.2013 р., тобто вони вже отримали кадастровий номер і їм присвоєні всі характеристики (межа, площа, цільове призначення, власник і т.д.). Всі інші ділянки, які не отримали кадастрового номеру до січня 2013 року автоматично вважаються несформованими. Та проблема з сформованими ділянками все ж таки виникла, бо вони були сформовані лише на папері, а не визначені на місцевості. Така ситуація склалася після розпаду колгоспних формувань і розпаювання їх земель між учасниками підприємств. Цим ділянкам був присвоєний кадастровий номер, але чіткі межі, чітка площа та місце розташування лишилось лиш віртуальним. Та все одно дані ділянки все ж таки вже можуть виступати об'єктами цивільних правовідносин.

Підсумовуючи вищезазначені відомості, можна сказати, що земельна ділянка – це об'єкт який розташований на земній поверхні, має чіткі межі, площу, правовий статус, цільове призначення, кадастровий номер та власника.

Далі розглянемо трохи детальніше характеристику земельної ділянки, а саме – межа земельної ділянки, і для чого вона встановлюється.

Технічно, з точки зору землеустрою та геодезії, межа земельної ділянки це фактичне розташування поворотних точок меж ЗД та закріплення їх межовими знаками на місцевості. Встановлення межі ЗД є ефективним способом її ідентифікації і в подальшому може виступати інструментом у вирішенні межових спорів між землевласниками та землекористувачами.

Можна виділити декілька випадків при яких відбувається встановлення меж земельної ділянки: при бурінні свердловин, купівлі-продажу ЗД, при здійсненні забудови, при вирішенні межових спорів, та при втраті раніше встановлених межових знаків. При цьому в законодавстві є чітко прописана процедура виконання робіт яка буде розглянута в наступних підпунктах даного розділу дипломного дослідження.

1.2. Нормативно-правові та методологічні аспекти встановлення меж земельних ділянок

Встановлення меж земельної ділянки є і буде актуальним для ведення землеустрою. Бо мати земельну ділянку лише юридично не достатньо для здійснення низки цивільно-правових угод. Є необхідність ідентифікації її на місцевості (в натурі). І для цього в земельному законодавстві встановлені норми та правила.

При встановленні меж ЗД доволі не рідкісним явищем є виникнення земельних спорів, бо час від часу складаються ситуації, що межі ЗД на місцевості не співпадають з межами вказаними в документації. І через це можуть виникати накладання ЗД одна на одну. Причиною цьому стало застарілість генеральних планів НП, схем планування території чи відсутність встановлених меж адміністративно-територіальних одиниць. І таким чином встановлення меж стає майже основним інструментом для вирішення земельних спорів.

Процес встановлення меж також стає джерелом отримання достовірної інформації про ЗД, яка в подальшому вноситься в ДЗК. Адже при їх виконанні

виконуються топографо-геодезичні роботи на місцевості, актуалізується інформація що зазначена в землевпорядній документації про відведення земельної ділянки (яка виконувалася раніше), та навіть може бути підставою для корегування раніше розробленого проекту відведення ЗД.

7 липня 2013 року був прийнятий Закон України «Про Державний земельний кадастр», в якому встановлено, що внесення відомостей про ЗД в електронну систему ДЗК не можливе без встановлення її меж на місцевості. [5]

Виконання робіт з винесення меж ЗД на момент 2013 року виконувалося згідно затвердженої трохи раніше (в 2010 році) «Інструкції про встановлення (відновлення) меж земельних ділянок в натурі (на місцевості) та закріплення межовими знаками». В інструкції чітко зазначено хто і яким чином може проводити роботи з встановлення меж ЗД, як діяти коли виникають спірні питання між землевласниками, та яка документація має бути видана по результатам виконаних робіт. Також питання регулювання встановлення меж при земельних спорах розглядаються в ЗКУ. Основними причинами виникнення даних спорів є те, що межу ЗД не були встановлені одразу після її відведення у власність, і помилки у вимірах які внесені в ДЗК. Тому як бачимо встановлення меж є дуже важливою складовою для правильного функціонування системи ДЗК. Тому вважаємо необхідним далі розглянути трактування поняття «формування встановлення меж» в діючих нормативно-правових актах.

Прийнятий 22.05.2003 року Закон України «Про Землеустрій» трактує поняття «встановлення» меж як певні дії, що проводяться в натурі (на місцевості) відповідно до топографо-геодезичних та картографічних матеріалів, і здійснюються на основі розробленої заздалегідь технічної документації із землеустрою де зазначено місцеположення поворотних точок меж ЗД на місцевості (в натурі). [3]

Варто зазначити, що в даному ЗУ також вжито термін «межування земель», і розглядається як комплекс робіт із встановлення чи відновлення в

натурі (на місцевості) меж ЗД, меж адміністративно-територіальних одиниць із закріпленням їх межами медовими знаками встановленого зразка. Даний термін по суті теж відображає зміст встановлення меж. В даному нормативному акті термін «встановлення меж» розкрито найбільш широко, і зазначено що основою для даної процедури є проведення відповідних геодезичних робіт та розробка картографічних матеріалів.

В ЗУ «Про Державний земельний кадастр» термін «встановлення меж» виступає як невід'ємна інформативна складова даних про земельну ділянку, що вноситься в систему ДЗК [5]

В раніше прийнятому Законі України «Про порядок виділення в натурі (на місцевості) земельних часток (паїв) від 05.06.2003 року №899-IV термін «встановлення меж» розглянутий більше як процес який здійснюється на основі Технічної документації із землеустрою.

Також даний термін розглядається і в ЗКУ, як геодезичне встановлення меж ділянки і є складовою кадастрових зйомок. І варто зазначити, що саме ЗКУ розглядає даний процес з точки зору саме геодезичного встановлення меж.

Затверджена 02.09.2010 р. №805 Постанова Кабінету Міністрів України «Про Порядок продажу земельних ділянок несільськогосподарського призначення на земельних торгах», (не зважаючи на те що торги вже не проводяться, а на їх зміну прийшли аукціони), термін «встановлення меж» розглядає як складову підготовки лотів до продажу на аукціоні.

Наказ Держкомзему «Технічні вказівки щодо визначення меж земельних ділянок спільної та часткової власності фізичних і юридичних осіб на забудованій території у населених пунктах» від 18.05.1998 р. термін «встановлення меж» розкриває як процес закріплення в правовому документі меж власності із узгодженою і зареєстрованою точною лінією розмежування.

Підведемо підсумки з проведеного аналізу нормативно-правових актів щодо визначення поняття «встановлення меж».

Встановлення меж земельної ділянки це:

- це невід'ємна частина кадастрових зйомок;
- це важливий етап, який слугує основою для проведення конкретних дій для передачі ЗД у власність чи користування;
- підставою для встановлення меж ЗД є Технічна документація (ТД) або Проект землеустрою (ПЗ).

В даному підпункту дипломного дослідження також варто розглянути випадки коли межі земельної ділянки відновлюються за проектом землеустрою, а коли розробляється технічна документація. Але почати треба з розуміння яка різниця між цими двома документами. Проект землеустрою – це заходи із застосування та охорони ЗД на тривалий проміжок часу. А Технічна документація спрямована більше на часткові (локальні) питання, що виникають в процесі реалізації заходів, які передбачені проектом землеустрою. Технічна документація допомагає усувати труднощі у користування земельною ділянкою, а саме: встановлення/відновлення меж, містить склад ЗД (обмеження, обтяження), виправлення хибних відомостей, тощо.

Проект землеустрою обов'язково розробляється при первинному формуванні земельної ділянки і внесенні відомостей про неї в ДЗК. А якщо ж ділянка вже давно сформована юридично, але не була проведена процедура встановлення її меж та закріплення межовими знаками, то в такому випадку розробляється Технічна документація. Процедура її розробки та затвердження більш спрощена в порівнянні з проектом землеустрою, і вона не підлягає державній експертизі.

1.3. Правовий механізм розробки та затвердження технічної документації із землеустрою щодо встановлення меж земельної ділянки

В даному підпункті дипломного дослідження спочатку розглянемо склад Технічної документації із землеустрою щодо встановлення меж земельної

ділянки, і якими нормативно-правовими актами регулюється процес її розробки. Її склад був змінений декілька разів за останні десятиріччя.

Вперше склад Технічної документації із землеустрою щодо встановлення меж земельної ділянки був наведений в ЗУ «Про землеустрій» в ст.55. В даній статті наведений доволі широкий перелік документів, що мають входити в ТД (рис.1.1.)

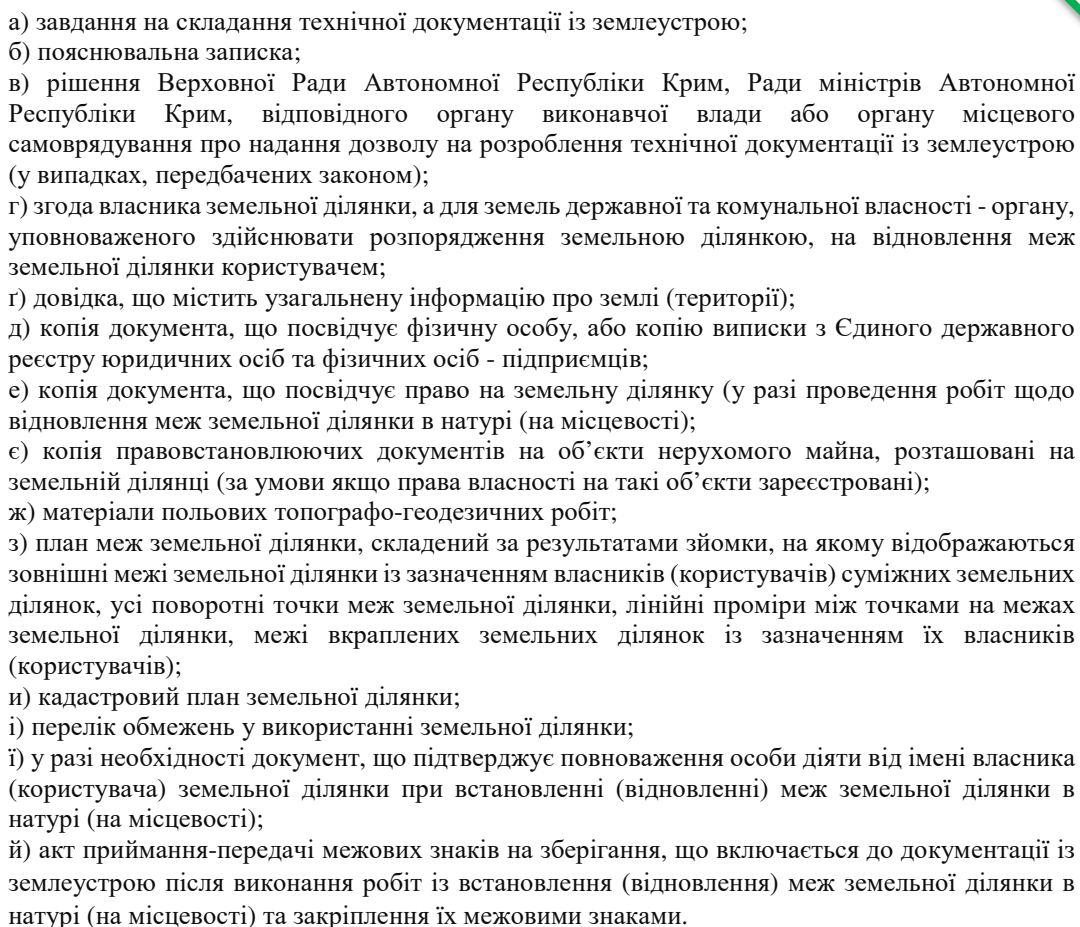
-
- а) завдання на складання технічної документації із землеустрою;
 - б) пояснювальна записка;
 - в) рішення Верховної Ради Автономної Республіки Крим, Ради міністрів Автономної Республіки Крим, відповідного органу виконавчої влади або органу місцевого самоврядування про надання дозволу на розроблення технічної документації із землеустрою (у випадках, передбачених законом);
 - г) згода власника земельної ділянки, а для земель державної та комунальної власності - органу, уповноваженого здійснювати розпорядження земельною ділянкою, на відновлення меж земельної ділянки користувачем;
 - г) довідка, що містить узагальнену інформацію про землі (території);
 - д) копія документа, що посвідчує фізичну особу, або копію виписки з Єдиного державного реєстру юридичних осіб та фізичних осіб - підприємців;
 - е) копія документа, що посвідчує право на земельну ділянку (у разі проведення робіт щодо відновлення меж земельної ділянки в натурі (на місцевості));
 - є) копія правовстановлюючих документів на об'єкти нерухомого майна, розташовані на земельній ділянці (за умови якщо права власності на такі об'єкти зареєстровані);
 - ж) матеріали польових топографо-геодезичних робіт;
 - з) план меж земельної ділянки, складений за результатами зйомки, на якому відображаються зовнішні межі земельної ділянки із зазначенням власників (користувачів) суміжних земельних ділянок, усі поворотні точки меж земельної ділянки, лінійні проміри між точками на межах земельної ділянки, межі вкраплених земельних ділянок із зазначенням їх власників (користувачів);
 - и) кадастровий план земельної ділянки;
 - і) перелік обмежень у використанні земельної ділянки;
 - ї) у разі необхідності документ, що підтверджує повноваження особи діяти від імені власника (користувача) земельної ділянки при встановленні (відновленні) меж земельної ділянки в натурі (на місцевості);
 - й) акт приймання-передачі межових знаків на зберігання, що включається до документації із землеустрою після виконання робіт із встановлення (відновлення) меж земельної ділянки в натурі (на місцевості) та закріплення їх межовими знаками.

Рис. 1.1. Склад Технічної документації щодо встановлення (відновлення) меж земельних ділянок згідно ЗУ «Про землеустрій».

І саме такий склад документів містився в Технічній документації до 2010 року, до прийняття Наказу Держкомзему України №376 «Про затвердження Інструкції про встановлення (відновлення) меж земельних ділянок в натурі (на

місцевості) та їх закріплення межовими знаками» від 18.05.2010 р. Прийнятий документ містить трохи скорочений зміст Технічної документації (рис.1.2.)

- пояснювальна записка, яка містить опис місця розташування земельної ділянки, відомості про власника (користувача) земельної ділянки, відомості про виконавця (виконавців), реквізити відповідних ліцензій, необхідних для виконання робіт, відомості про власників (користувачів) суміжних земельних ділянок, стислий опис виконаних робіт;
- технічне завдання на встановлення меж
- копія документа, що посвідчує фізичну особу, або копію свідоцтва про державну реєстрацію юридичної особи;
- копія документа, що посвідчує право на земельну ділянку (у разі його наявності);
- матеріали польових топографо-геодезичних робіт;
- план меж земельної ділянки, складений за результатами кадастрової зйомки, на якому відображаються зовнішні межі земельної ділянки із зазначенням власників (користувачів) суміжних земельних ділянок, усі поворотні точки меж земельної ділянки, лінійні проміри між точками по межах земельної ділянки, межі вкраплених земельних ділянок із зазначенням їх власників (користувачів). На бажання замовника замість плану меж земельної ділянки може складатися кадастровий план земельної ділянки;
- перелік обмежень у використанні земельної ділянки і наявні земельні сервітути;
- у разі необхідності документ, що підтверджує повноваження особи діяти від імені власника (користувача) земельної ділянки при встановленні меж земельної ділянки в натурі (на місцевості);
- акт прийомки-передачі межових знаків на зберігання, який включається до документації із землеустрою після виконання робіт із встановлення меж земельної ділянки в натурі (на місцевості) та закріплення їх межовими знаками.

Рис. 1.2. Склад технічної документації щодо встановлення (відновлення) меж ЗД в натурі (на місцевості) згідно Наказу Держкомзему №376

Порядок погодження і затвердження Технічної документації щодо відновлення меж регулюється ст.186 п.14 ЗКУ. Саме в цій статті зазначено, що дата землевлпорядна документація не підлягає погодженню і затвердженню Верховною Радою Автономної Республіки Крим, Радою Міністрів АР Крим, органами виконавчої влади, органами місцевого самоврядування відповідно до повноважень встановлених в ст. 122 ЗКУ.

Наразі даний документ втратив чинність з прийняттям Закону України «Про внесення змін до деяких законодавчих актів України щодо вдосконалення системи управління та дерегуляції у сфері земельних відносин»

від 28.04.2021 р. № 1423-ІХ. Згідно затвердженого ЗУ Технічна документація знову зазнала певних змін щодо її складу. (рис. 1.3.)

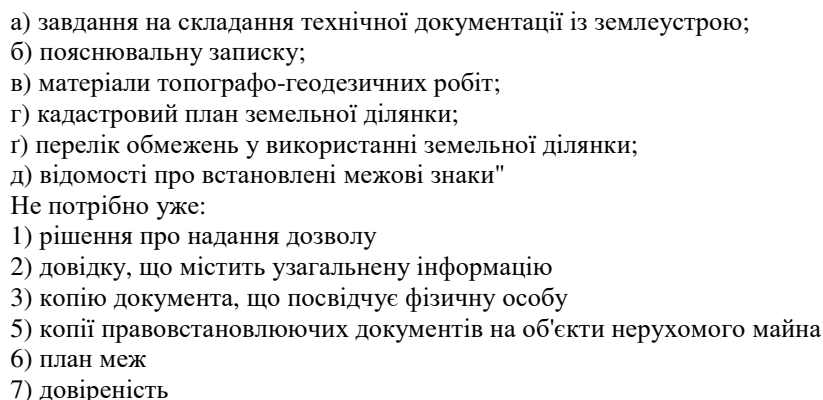
-
- а) завдання на складання технічної документації із землеустрою;
 - б) пояснювальну записку;
 - в) матеріали топографо-геодезичних робіт;
 - г) кадастровий план земельної ділянки;
 - ґ) перелік обмежень у використанні земельної ділянки;
 - д) відомості про встановлені межові знаки"
- Не потрібно уже:
- 1) рішення про надання дозволу
 - 2) довідку, що містить узагальнену інформацію
 - 3) копію документа, що посвідчує фізичну особу
 - 5) копії правовстановлюючих документів на об'єкти нерухомого майна
 - 6) план меж
 - 7) довіреність

Рис. 1.3. Склад Технічної документації згідно ЗУ № 1423-ІХ

Проаналізуємо зміни, що відбулися:

1. Акт приймання-передачі межових знаків в зазначеному Законі замінений так званими Відомостями про встановлені межові знаки. Якщо Інструкцію щодо встановлення межових знаків (Наказ 18.05.2010 N 376) ніхто не відміняв, то очевидно, що встановлення межових знаків буде і надалі відбуватися згідно неї. Єдиний нюанс - скасовується єдиний стандарт межових знаків. А отже – можуть бути зміни і в Інструкції, хоч по Закону № 1223 такої інформації немає.

2. Було суттєво розширено вміст пояснювальної записки (зміни до ст.29 ЗУ Про Землеустрій), а саме, в пояснювальній записці тепер мають зазначатися:

- підстава проведення землеустрою (у тому числі рішення органу державної влади, органу місцевого самоврядування, на підставі якого здійснюється розроблення документації із землеустрою);
- основні відомості про об'єкт (об'єкти) землеустрою;
- використані розробником нормативно-правові акти з питань здійснення землеустрою;
- використані розробником норми і правила у сфері землеустрою;

- використані розробником документи Державного фонду документації із землеустрою та оцінки земель;
- використані розробником відомості Державного земельного кадастру, а також Державного реєстру земель у разі внесення до Державного земельного кадастру відомостей про земельні ділянки, сформовані до 2013 року;
- використані розробником відомості Державного картографо-геодезичного фонду;
- використана розробником затверджена містобудівна документація, а також викопіювання із такої документації;
- опис процедури виконання топографо-геодезичних робіт (у разі їх виконання);
- опис та обґрунтування проектного рішення;
- інформація про проведення ґрунтових, геоботанічних та інших обстежень земель при здійсненні землеустрою (у разі їх проведення);
- інформація про наявні в межах об'єкта землеустрою будівлі, споруди та речові права на них (у разі формування земельних ділянок, внесення відомостей про земельну ділянку до ДЗК);
- інформація про наявні в межах об'єкта землеустрою обмеження у використанні земель (у разі формування ЗД, внесення до Державного земельного кадастру відомостей про сформовану земельну ділянку, обмеження у використанні земель) із зазначенням підстави встановлення таких обмежень;
- виконавець робіт із землеустрою, його технічне і технологічне забезпечення;
- умови щодо зняття та перенесення ґрунтового покриву земельних ділянок (у разі порушення ґрунтового покриву земельних ділянок у результаті реалізації проектного рішення);
- інформація про виконання передбачених законом вимог щодо погодження документації із землеустрою;

- інформація про дотримання вимог закону щодо погодження поділу, об'єднання, вилучення земельних ділянок;

- заява виконавця робіт із землеустрою про дотримання ним обмежень, встановлених.

При цьому «До пояснювальної записки за рішенням розробника можуть бути додані документи, що підтверджують відомості (інформацію), наведені в ній.»

Тобто, частину документів, які вилучена із складу ст. ст. 50, 55 та ін. все ж таки можна додавати у склад пояснювальної записки. Мова йде про рішення ОМС, вкопіювання з кадастрової карти, містобудівну документацію тощо.

3. До пояснювальної записки включений один обов'язковий додаток - заява про дотримання обмежень, встановлених ст.28 цього Закону. Йдеться про обмеження, коли розробник документації не може робити документи собі або своїм родичам. Вкопіювання з кадастрової карти, так само стає обов'язковим, оскільки так чи інакше використовують інформацію з цієї карти.

Технічна документація із землеустрою щодо встановлення (відновлення) меж земельної ділянки розробляється в паперовій та електронній формах, та в обов'язковому порядку перевіряються державними кадастровими реєстраторами на відповідність виконання всіх норма щодо його оформлення. Ці вимоги зазначені в ст. 1 та ст.25 ЗУ «Про землеустрій»; ст.5, ч.13 ст.21, та ст.23 ЗУ «Про Державний земельний кадастр»; пп.1 п.2 та пп. 15 п.24 та п.50 Постанови КМУ «Про затвердження Порядку ведення Державного земельного кадастру».

Статусу затвердженого документу Технічна документація набуває з моменту нанесення на титулку позначки про перевірку кадастровим реєстратором та внесення відомостей про ЗД в ДЗК.

Висновки до 1 розділу. В першому теоретичному розділі дипломного дослідження було розглянуті теоретичні та законодавчі основи встановлення меж земельних ділянок. А для повноти розкриття даного питання

першочергово було проведено аналіз нормативно-правової літератури, для визначення такого поняття, як «межа земельної ділянки», і яким чином вона визначається та закріплюється. Проведено аналіз правового механізму розробки та затвердження визначених меж ділянок в діючому законодавстві України.

РОЗДІЛ 2. НОРМАТИВНА ПРОЦЕДУРА РОЗРОБЛЕННЯ ТЕХНІЧНОЇ ДОКУМЕНТАЦІЇ ЩОДО ВСТАНОВЛЕННЯ МЕЖ ЗЕМЕЛЬНОЇ ДІЛЯНКИ

2.1. Зміст та вимоги до Технічної документації із встановлення меж земельної ділянки

Відповідно до ЗУ «Про землеустрій» виконувати роботи з виносу меж в натуру (на місцевість) мають право:

1. Землевпорядні організації, на матеріальному балансі яких є необхідне геодезичне обладнання, а в штатному розкладі є сертифіковані інженери-землевпорядники.
2. Сертифіковані інженери-землевпорядники, які виступають як фізичні особи підприємці (ФОП).

Як вже розглядалося в пункту 1.3 дипломного дослідження Технічна документація із землеустрою щодо встановлення (винесення) меж земельної ділянки в натуру (на місцевість) має чітко встановлений зміст згідно ЗУ «Про внесення змін до деяких законодавчих актів України щодо вдосконалення системи управління та дерегуляції у сфері земельних відносин» від 28.04.2021 р. № 1423-IX.

В даному ЗУ визначено зміст Технічної документації:

1. Завдання на складання ТД, яка ведеться згідно затвердженої форми (ЗУ №497- VIII.)
2. Пояснювальна записка з таким вмістом:
 - 1) Підстави для виконання робіт;
 - 2) Основні відомості про суб'єкта земельних відносин;
 - 3) Основні відомості про земельну ділянку;
 - 4) Топографо-геодезичні роботи;
 - 5) Камеральні роботи;

Чітко прописаних вимог щодо оформлення Пояснювальної записки в нинішньому законодавстві не існує, тому оформляється вона в довільній формі викладення тексту.

3. Матеріали топографо-геодезичних робіт. Вони містять в собі всі графічні матеріали які використовувалися як вихідні матеріали та були розроблені в ході виконання робіт (кадастровий план земельної ділянки, перелік обмежень у використанні земельної ділянки, відомості про встановлені межові знаки та Акти до них).

Вимоги до графічних матеріалів прописані в ЗУ ЗУ № 497-VIII з прикладами бланків в додатках. План меж земельної ділянки, складається за результатами зйомки, і містить зовнішні межі ЗД із зазначенням власників (користувачів) суміжних ЗД, усі поворотні точки меж земельної ділянки, лінійні проміри між точками на межах земельної ділянки, межі вкраплених земельних ділянок із зазначенням їх власників (користувачів);

Раніше , до 2022 року до Технічної документації ще додавалися такі документи: рішення про надання дозволу, довідку про земельну ділянку з ДЗК, копії документів власника та розробника документації, копії правовстановлюючих документів на об'єкт нерухомого майна, план меж. На разі вищезазначені документи не прикладаються до розроблюваної документації.

Відповідно до Постанови Кабінету Міністрів «Про затвердження Положення про Державний фонд документації із землеустрою та оцінки майна» від 17.11. 2004 №1553 вся землевпорядна документація, що розробляється в Україні формується на основі збирання, обробки та обліку матеріалів в електронній формі. Тому розроблена документація має бути обов'язково передана виконавцем робіт у електронному вигляді до місцевого фонду документації із землеустрою, з прикладеним до неї файлом XML. До даних документів, що передаються у Фонд є певні вимоги:

- формат зображення - кольоровий;
- роздільна здатність - 300 точок на дюйм;

- глибина кольору - не менше ніж 4 біти;
- формат файлу - PDF;
- розмір файлу - не більше ніж 50 мегабайтів.

Текст матеріалів виконаних робіт в електронній формі повинен бути розбірливим.

2.2. Етапи розробки Технічної документації із встановлення меж земельної ділянки

Процедура винесення меж земельної ділянки є нескладною і включає декілька етапів. В даному підпункті дипломного дослідження розглянемо їх більш детальніше.

На першому етапі власник земельної ділянки має звернутися до землевпорядної організації в регіоні де розміщена земельна ділянка та укласти з нею договір на складання технічної документації для встановлення (відновлення) меж ЗД в натурі (на місцевості).

Для укладання договору власник має надати перелік документів:

- Копію паспорта та ідифікаційного коду;
- Копію документу, що посвідчує право власності на земельну ділянку;
- Копію документа на право власності на нерухоме майно, якщо воно є на земельній ділянці;
- Рішення про надання дозволу на відведення земельної ділянки у власність від органу місцевого самоврядування або органу виконавчої влади. До рішення прикладається Викопіювання, на якому зазначене місце розташування земельної ділянки.

Під час укладання договору визначається вартість робіт, яка залежить від складності землевпорядних робіт, площі ділянки та інших факторів, які в обов'язковому порядку зазначаються в договорі.

Другим етапом є проведення підготовчих робіт, які включають в себе: збір та аналіз наявних документації із землеустрою, правових підстав надання земельної ділянки у власність (користування), відомостей про наявність спірних питань щодо меж земельної ділянки (якщо такі є), даних ДЗК.

Так як по результатам робіт з встановлення меж земельної ділянки межі будуть закріплені межовими знаками, обов'язковим є фізична присутність не лише власника земельної ділянки а й сусідніх власників ЗД. Тому на підготовчому етапі обов'язковим є повідомлення суміжних власників ЗД про планування проведення робіт з встановлення меж ЗД. Для цього власника сусідніх ділянок розсилається повідомлення, з вказаними датою та часом проведення робіт, не пізніше ніж за 5 робочих днів до дати запланованих робіт. Дане Повідомлення розсилається рекомендованим листом або телеграмою або іншими засобами зв'язку. Які забезпечують фіксацію отримання даного документу адресатом. А також для цього можуть бути використані повідомлення у пресі, якщо місцеперебування власників суміжних ділянок невідоме.

Третій етап – проведення топографо-геодезичних робіт безпосередньо на місцевості. На цьому етапі виконуються геодезичні зйомки для визначення поворотних точок меж ЗД та встановлення межових знаків.

Інженери-землевпорядники та геодезисти виїздять по вказаній в договорі адресі земельної ділянки та виконують виміри для визначення поворотних точок кутів меж ЗД. Для таких робіт використовується спеціальне геодезичне обладнання (GPS приймач або електронний тахеометр), вихідними даними для цих робіт є документи надані власником земельної ділянки, в яких зазначено координати ділянки які внесені в ДЗК.

На основі вимірів в польових умовах проводиться обробка вимірів та фіксація поворотних точок межовими знаками. При цьому до їх встановлення теж є певні вимоги, а саме: межові знаки можуть бути встановлені не рідше ніж 200 метрів та не менше 1 метра між ними. Межові знаки можуть не встановлюватися там де ЗД межує з природними об'єктами (огорожами,

шляхами, річками, фасадами будівель, та ін.), але лише за клопотанням власника.

По результату закріплення меж складаються «Акт приймання-передачі межових знаків на зберігання», «Акт виносу меж ЗД в натуру (на місцевість)» або «Акт відновлення меж земельної ділянки» у випадку, якщо межі ділянки вже були встановлені раніше, але межові знаки були втрачені. Всі оригінали даних документів зберігаються у власника ділянки, в землевпорядній організації зберігаються лише їх копії.

Встановлення меж може бути проведено без власників суміжних ділянок, у випадку коли вони були повідомлені належним чином про проведення робіт (ніякому разі не усне повідомлення), та не з'явилися. І це обов'язково фіксується в Актах. Непогодження сусідами меж ЗД не є підставою для відмови у затвердженні Технічної документації органами місцевого самоврядування.

Далі розглянемо безпосередньо методику встановлення та закріплення меж земельної ділянки медовими знаками.

Нормативно порядок закріплення меж регулюється ст.106 та ст.198 ЗКУ, в яких закріплено загальну вимогу, що межі ЗД мають бути закріплені спеціальними межовими знаками, відповідного типу. Типи межових знаків закріплені в третьому розділі «Інструкції про встановлення (відновлення) меж земельних ділянок в натурі (на місцевості) та їх закріплення межовими знаками». Та на сьогодні дана інструкція втратила чинність, а нової розроблено не було, і фактично досі не існує нормативної вимоги до вигляду межового знаку, чи його форми. Тому на практиці інженер геодезист закріплює поворотні точки підручними матеріалами власника земельної ділянки (наприклад дерев'яними чи металевими кілочками).

Хоча багато організацій досі продовжують закріплювати межові знаки згідно Інструкції, за рахунок власника земельної ділянки. Розглянемо їх.

Перший межовий знак являє собою конструкцію з чотирьох деталей (рис. 2.1.). Деталь 1 - металева марка у формі кола діаметром 50 мм та товщиною 1 мм. У центрі марки розміщений отвір для кріплення за допомогою закладного дюбеля (деталь 2) та стержня фіксуючого (деталь 3). За периметром кола угорі розміщений напис «МЕЖОВИЙ ЗНАК», унизу – «Україна». Під отвором нанесений номер МЗ з десяти символів, вище отвору нанесений унікальний ідентифікаційний штрих-код. Деталь 2 - закладний дюбель довжиною 120 мм з верхньою основою у формі кола діаметром 60 мм, виготовлений з особливо витривалого полімеру. Деталь 3 - стержень фіксуючий червоного кольору довжиною 127 мм, виготовлений з особливо витривалого полімеру. Деталь 4 - стовпчик установочний (у розрізі хрестоподібний) висотою 700 мм з верхньою основою діаметром 60 мм, виготовлений з особливо витривалого полімеру.

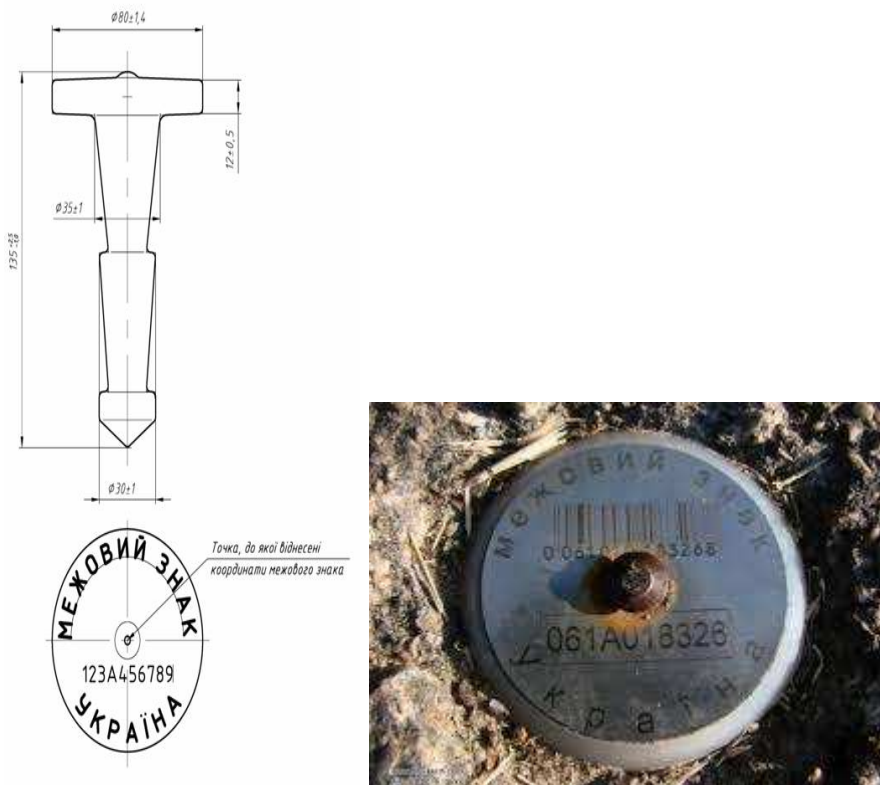

Рис. 2.1. . Межовий знак I виду

Межові знаки у складеному вигляді призначений для закріплення меж ЗД на ґрунтовому покриві.

Якщо ж закріплення меж має відбутися по межах шляхових споруд, фасадами будівель та іншими лінійними спорудами, а також на асфальтованій або бетонній поверхні стовпчик установочний (деталь 4) може не використовуватись, а закладний дюбель (деталь 2) в такому випадку встановлюється в отвір у твердій поверхні.

Другий вид МЗ (рис.2.2.) - металева труба діаметром 3-7 см висотою 80-100 см з привареною у верхній частині металевою пластиною для написів.

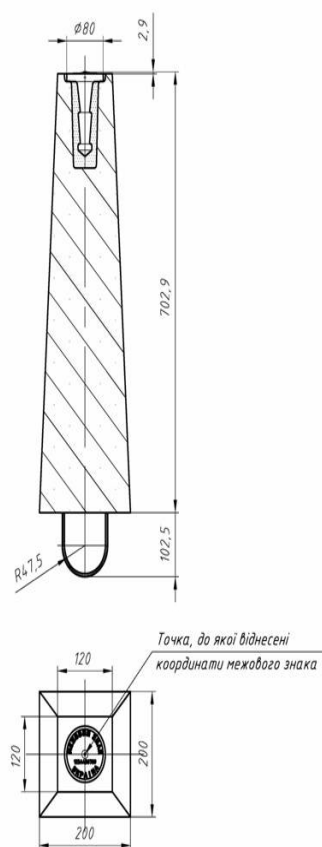

Рис. 2.2. Межовий знак II виду

Третій вид МЗ (рис. 2.3.) - дерев'яний стовп діаметром не менше 10 см висотою не менше 100 см з хрестовиною у нижній частині та верхньою основою 15x15 см і висотою 20 см, у верхній частині стовпа робиться виріз для написів.

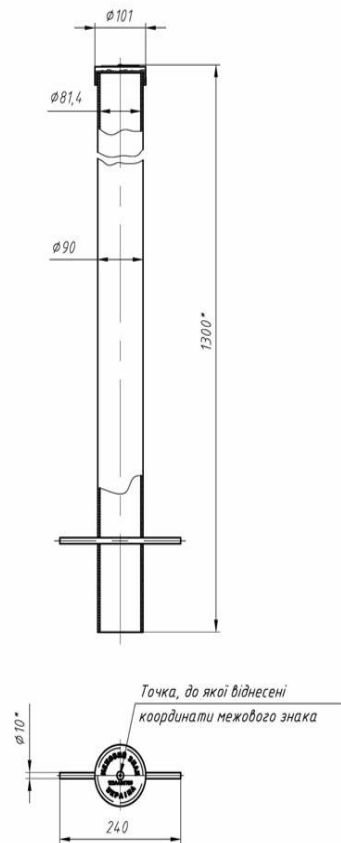

Рис. 2.3. Межовий знак III виду

Межовий знак будь-якого з вище вказаних видів повинен був містити власний номер, що містив 14 символів розділених між собою пунктиром. Структура номеру зображена на рис. 2.4.

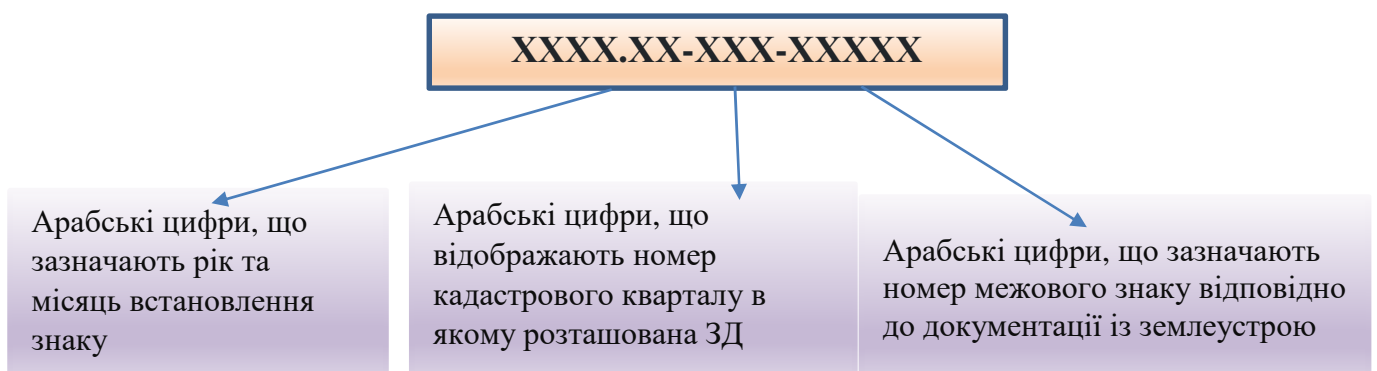

Рис.2.4. Структура номеру межового знаку

В пункті 3.3. Інструкції розглядається методика закладки МЗ, розглянемо її. Закладка МЗ при закріпленні меж ЗД в натурі (на місцевості) на ґрунтовій поверхні здійснюється на глибину, що дорівнює довжині стовпчика установочного, таким чином, щоб на поверхні залишалась верхня основа з металевою маркою.

Закладка МЗ при закріпленні меж ЗД, які збігаються із шляховими спорудами, парканами, огорожами, фасадами будівель та іншими лінійними спорудами, а також на асфальтованій або бетонній поверхні здійснюється на глибину, що дорівнює довжині закладного дюбеля, таким чином, щоб на поверхні залишалась верхня основа з металевою маркою.

Закладка МЗ II чи III виду при закріпленні меж ЗД в натурі (на місцевості) на ґрунтовій поверхні здійснюється на глибину не менше 70 см. { Закладка МЗ при закріпленні меж ЗД в натурі (на місцевості) на ґрунтовій поверхні здійснюється на глибину, що дорівнює довжині стовпчика установочного, таким чином, щоб на поверхні залишалась верхня основа з металевою маркою.

Закладка МЗ при закріпленні меж ЗД, які збігаються із шляховими спорудами парканами, огорожами, фасадами будівель та ін. лінійними спорудами, а також на асфальтованій або бетонній поверхні здійснюється на глибину, що дорівнює довжині закладного дюбеля, таким чином, щоб на поверхні залишалась верхня основа з металевою маркою

Для забезпечення зберігання на місцевості межового знаку II чи III виду виконавець окопує його у вигляді круглої канави і над центром насипається курган. Встановлення МЗ здійснюється таким чином, щоб забезпечити можливість їх зберігання і створити якомога менше перешкод для руху пішоходів і транспортних засобів.

У місцях, де встановлення МЗ може створювати незручності у використанні земель сільськогосподарського призначення, МЗ закладаються на глибину не менше 0,65 м від поверхні землі (ґрунту).

З метою забезпечення схоронності підземних кабельних ліній зв'язку, електромереж, водопроводів, каналізації, газових мереж тощо перед початком виконання робіт із закріплення меж ЗД в натурі (на місцевості) МЗ, встановлення яких вимагає проведення земляних робіт на глибині більше ніж 0,3 м, необхідно узгодити можливість їх виконання з відповідними підприємствами, установами, організаціями - власниками (балансоутримувачами) зазначених інженерних мереж.

Межові знаки можуть не встановлюються у таких випадках:

- коли є наявні поворотні точки меж суміжних ділянок, на яких раніше було встановлено межовий знак.

- коли поворотна точка знаходиться в такому місці, де не можливо встановити межовий знак. Тоді поворотна точка може бути позначена маркуванням фарбою.

- коли поворотні точки меж ЗД, які у визначеному законодавством порядку надані (передані) для розміщення, об'єктів: споруд опорних конструкцій (опори, стояки опор) повітряних ліній електропередачі, радіорелейних ліній та ліній зв'язку. Тоді поворотні точки меж земельної ділянки теж позначаються фарбою, що не змивається, на металевих табличках, які кріпляться безпосередньо на спорудах опорних конструкцій (опорах, стояках опор) повітряних ліній електропередачі, радіорелейних ліній та розмір земельної ділянки із відповідними розмірами та площею, у тому числі контури базової проекції опори (стояків опор) та зони обмежень (відстань захисту від межі контуру базової проекції опори до межі земельної ділянки згідно з ДБН В.2.5-16-99);

Місце розташування МЗ підлягає прив'язці до пунктів державної геодезичної мережі. Середньоквадратична похибка місцезнаходження МЗ відносно найближчих пунктів державної геодезичної мережі, геодезичних мереж згущення, міських геодезичних мереж не повинна перевищувати: 0,1 м у містах Києві, Севастополі, містах; обласних центрах та містах обласного підпорядкування; 0,2м в інших містах та селищах; 0,3 м у селах; 2,5 м за

межами населених пунктів для земельних ділянок площею до 10 га - 0,5 м, а площею 10 га і більше.

Також МЗ можуть додатково прив'язуватися шляхом проведення лінійних промірів до кутів будинків і споруд, центрів люків оглядових колодязів, опор ліній електропередачі й зв'язку.

Після того, як були виконані всі топографо-геодезичні та камеральні роботи на місцевості, виконавець робіт розробляє Технічну документацію із землеустрою щодо встановлення (відновлення) меж земельної ділянки в натурі (на місцевості). Вимоги до її змісту та вигляду вже були розглянуті в п.2.1. дипломного дослідження, тому надалі розглянемо процес затвердження даної документації.

2.3. Процедура затвердження Технічної документації із встановлення меж земельної ділянки

Нормативно процес затвердження регулюється низкою нормативно-законодавчих актів: ст.ст. 12, 122, 123, 186 ЗКУ, ст.55 ЗУ «Про землеустрій», ст.26 ЗУ «Про місцеве самоврядування», ст. 24 «Про Державний земельний кадастр», ст.ст. 27,28 ЗУ «Про державну реєстрацію речових прав на нерухоме майно та їх обтяжень», ЗУ «Про внесення змін до деяких законодавчих актів України щодо вдосконалення системи управління та дерегуляції у сфері земельних відносин».

І більш конкретніше згідно ЗУ «Про внесення змін до деяких законодавчих актів України щодо вдосконалення системи управління та дерегуляції у сфері земельних відносин» розроблена Технічна документація затверджується в Центрах надання адміністративних послуг місцевого рівня, в межах компетенції якого розташована земельна ділянка, представником місцевого Держгеокадастру або на місцевих сесіях.

Власник земельної ділянки подає до затвердження такий перелік документів:

1. Заяву за встановленою формою (розміщена на сайті ЦНАП місцевого самоврядування);
2. Інформаційну картку
3. Копію установчих документів для юридичної особи, а для громадянина – копію документа, що посвідчує особу.
4. Копія довіреності (якщо власник не може особисто подати документи).
5. Технічну документацію із землеустрою щодо встановлення (відновлення) меж земельної ділянки в натурі (на місцевості).
6. Копію витягу з Державного земельного кадастру про земельну ділянку.

Строки для затвердження технічної документації законодавством не встановлений та власне процедура прийняття рішення законодавством також не врегульована. Загальні положення щодо затвердження технічної документації передбачені ст. 186 ЗКУ.

2.4. Відповідальність за знищення межових знаків

Межі земельної ділянки, як вже зазначалося в попередніх пунктах дипломного дослідження, в обов'язковому порядку закріплюються межовими знаками кожен з яких має бути описаний в Акті прийому-прийняття межових знаків на зберігання. І саме цей Акт визначає на кому лежить відповідальність за збереження встановлених знаків. Тобто власник земельної ділянки, на яких було встановлено ці знаки несе адміністративну відповідальність за збереження даних знаків.

Якщо ж з часом дані знаки були знищені з причин, які не залежали від власника земельної ділянки (наприклад природні явища), то дана особа може звернутися до землевпорядної організації, для поновлення знищених знаків. Самовільне їх встановлення/поновлення є незаконним.

Якщо ж межові знаки були знищені сусідніми землевласниками чи землекористувачами, то дана ситуація тягне за собою адміністративне правопорушення, згідно ст. 56 Кодексу України про адміністративні правопорушення.

Власник земельної ділянки в такому випадку має звернутися до Центру надання адміністративних послуг місцевого самоврядування за місцем розміщення земельної ділянки і подати заяву «Про знищення межових знаків». В цьому випадку на особу, яка винна в даному адміністративному правопорушення згідно ст. 56 Кодексу України про адміністративні правопорушення накладається штраф від п'яти до десяти неоподаткованих мінімумів доходів громадян.

Питанням призначення покарання земельна комісія, яка діє при місцевому ЦНАПі.

Висновки до 2 розділу. Другий розділ дипломного дослідження присвячений розгляду теоретичних питань встановленої законодавством процедури розробки Технічної документації щодо встановлення (відновлення) меж земельних ділянок в натурі (на місцевості). Детально досліджено зміст та вимоги до Технічної документації, що закріплені на законодавчому рівні. Та покроково описано етапи розробки даної документації (топографо-геодезичні та землевпорядні), а саме розглянуто вимоги до проведення геодезичних робіт (до точності вимірювань, та правил прив'язки на місцевості і визначення координат), та правил розробки та оформлення вихідної землевпорядної документації.

Ще один важливим питанням, що розглянуто в даному розділі, є законодавчо затверджена процедура затвердження результуючої Технічної документації, а також розгляд адміністративної відповідальності за порушення встановлених розробленою документацією меж.

РОЗДІЛ 3. МЕХАНІЗМ РОЗРОБКИ ТЕХНІЧНОЇ ДОКУМЕНТАЦІЇ ЩОДО ВСТАНОВЛЕННЯ МЕЖ ЗЕМЕЛЬНОЇ ДІЛЯНКИ СІЛЬСЬКОГОСПОДАРСЬКОГО ПРИЗНАЧЕННЯ НА ТЕРИТОРІЇ ДРОГОБИЦЬКОЇ РАЙОНУ ЛЬВІВСЬКОЇ ОБЛАСТІ

3.1. Фізико-географічна характеристика земельної ділянки

Третій розділ дипломного дослідження присвячений розгляду нормативно-правової процедури винесення меж земельної ділянки на практиці, тобто розглянемо розробку Технічної документації із землеустрою щодо встановлення (відновлення) меж земельної ділянки в натурі (на місцевості), що розташована в с. Залужани Дрогобицького району Львівської області. При розгляді характеристик даної ділянки особисті дані власника та її детальні дані в дипломному дослідженні вказуватись не будуть, згідно ЗУ «Про захист персональних даних», а будуть змінені на абрєвіатури.

Надамо коротку характеристику району робіт. Земельна ділянка розташована в межах села Залужани Дрогобицького району Львівської області. Відстань до районного центру міста Самбір – 14,684 км, до центру територіальної громади міста Нова Калинівка – 11 км. Відстань до сусідніх населених пунктів: Мала Білина – 3 км, Велика Білина – 2,52 км, Дубляни – 3,5 км, Бистриця – 4,3 км, Ортиничі – 3 км.

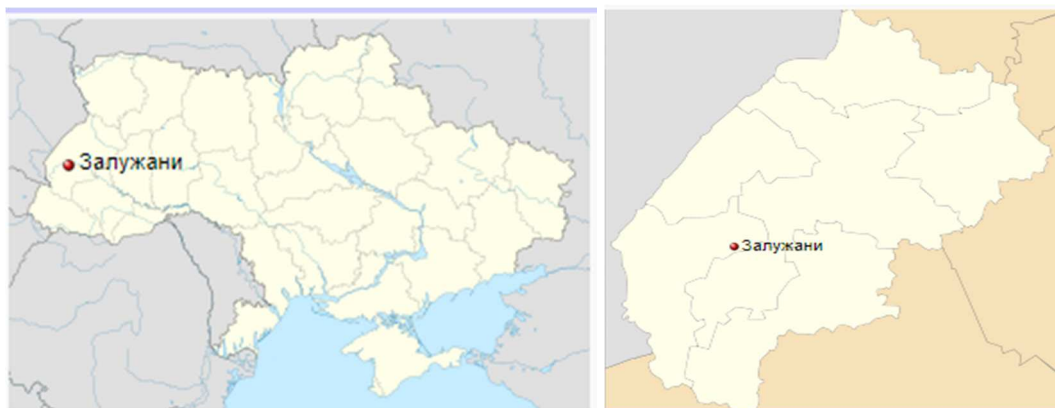

Рис. 3.1. Розміщення села Залужани на мапі України та області

Клімат даного регіону помірно-континентальний, теплий. Кількість опадів – помірна, приблизно 693 мм на рік. Найпосушливіший місяць це лютий з опадами – 35мм, найбільша кількість опадів випадає в червні, приблизно 95 мм. Середньорічна температура повітря – 7,8°C. Найхолодніший місяць року січень, середня температура -3,8°C, найтепліший липень, з температурою +17,8°C. Середньорічна температура становить 7,8°C.

Земельна ділянка знаходиться у власності громадянина N, і має цільове призначення: для будівництва і обслуговування житлового будинку, господарських будівель і споруд (присадибна ділянка). Вона розташована в межах села Залужани Дрогобицького району Львівської області по вулиці Молодіжна.

Площа земельної ділянки згідно даних з ДЗК – 0,1600 га.

Кадастровий номер: 4621286800:02:001:___

Форма власності - приватна.

Категорія земель – землі житлової та громадської забудови.

Цільове призначення - 02.01 – для будівництва і обслуговування житлового будинку, господарських будівель і споруд (згідно КВЦПЗ, затвердженої наказом Держкомзему України від 01.11.2010 р. №1011/18306).

Масштаб 1:5000

Умовні позначення:

- - межа земельної ділянки
- - межа кадастрової зони

Площа земельної ділянки $S=0.1600$ га

Рис. 3.2. Випокіювання з Індексної кадастрової карти Снятинської сільської ради

3.2. Основні етапи розроблення та затвердження технічної документації та встановлення меж земельної ділянки

Процес розробки Технічної документації можна умовно розділити на декілька етапів, а саме: підготовчий етап, етап геодезичних та землевпорядних

робіт, камеральні роботи, та заключний – затвердження розробленої документації. Далі розглянемо кожен етап більш детально.

3.2.1. Підготовчий етап

Для проведення землепорядних робіт з винесення (встановлення) меж земельної ділянки в натуру (на місцевість) Громадянин N звернувся до організації Мале приватне підприємство «Землеустрій» з заявою на виконання вище зазначених робіт. (Додаток 1) В обов'язковому порядку до заяви були додані такі документи: копії паспорта та ідифікаційного коду власника земельної ділянки, копії правовстановлюючих документів на земельну ділянку. Між власником та виконавцем було підписано договір на виконання робіт із встановлення (відновлення) меж земельної ділянки в натурі (на місцевості).

Після підписання договору виконавцями був проведений етап збору інформації про земельну ділянку.

На даному етапі було виявлено такі відомості про земельну ділянку:

1. Землекористування розміщене на одній ділянці площею 0,1600 га, і має такі угіддя: рілля – 0,0000 га, сінокіс – 0,0000 га, пасовища – 0,0000 га, б/р. насадження – 0,0000 га, будівлі та інші – 0,1600 га.

2. На земельній ділянці наявні будівлі та споруди, право власності на які не підтверджені.

3. Згідно з відомостей наданих з ДЗК (витягу), земельна ділянка містить встановлені раніше обмеження, а саме: 01.05 – охоронна зона навколо (уздовж) об'єкта енергетичної системи, охоронна зона електричних мереж (ЛЕП 10кВт), площа обмежень – 0,0641 га. (Додаток 2)

4. Опис меж:

Від А до Б: землі приватної власності гр. _____

Від Б до В: землі приватної власності гр. _____

Від В до Г: землі комунальної власності (запроектована земельна ділянка)

Від Г до Д: землі загального користування (дорога)

Від Д до А: землі приватної власності гр. _____

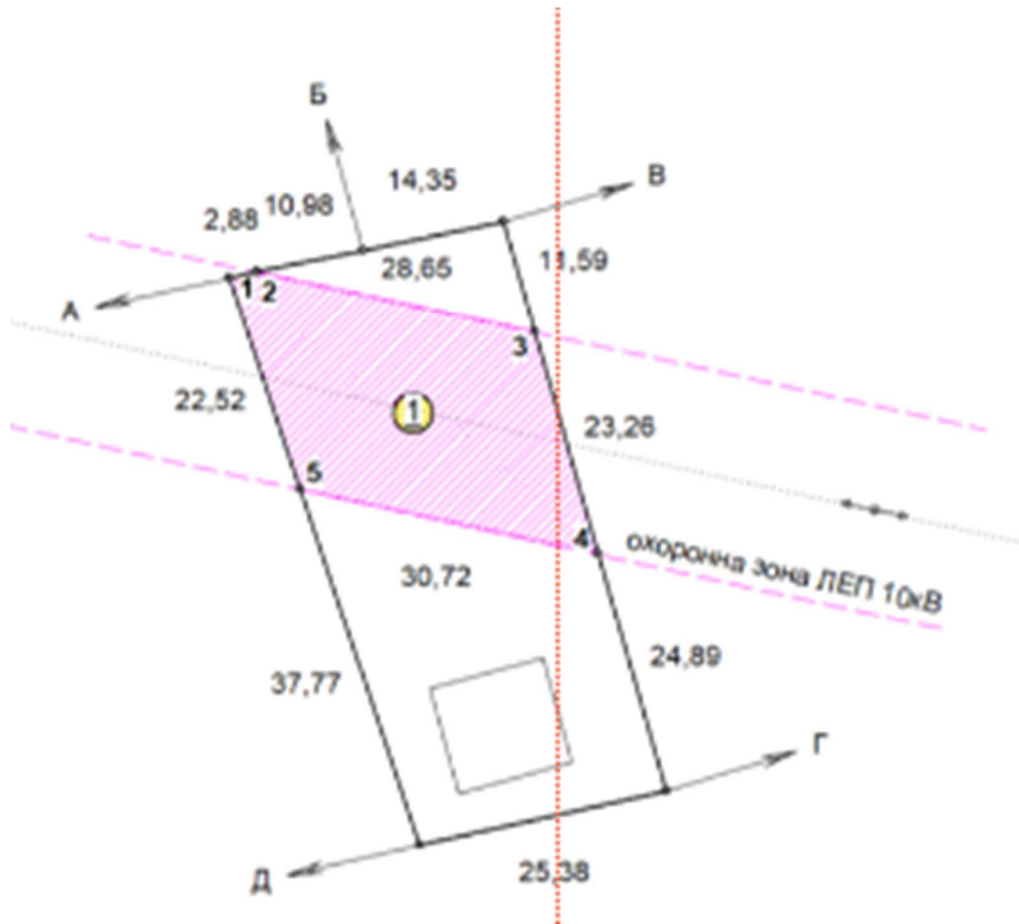

Рис. 3.3. План земельної ділянки згідно відомостей ДЗК

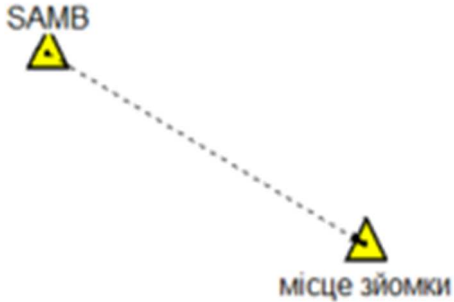
3.2.2. Геодезичні та землевпорядні роботи

Наступним етапом є проведення геодезичних та землевпорядних робіт. Бригада інженерів землевпорядників та геодезистів була командирована на адресу по якій розташована ЗД та виконала всі необхідні геодезичні та землевпорядні роботи з встановлення меж. Розглянемо детальніше ці роботи.

Найперше біло проведено рекогносцирування території з метою визначення просторових даних щодо земельної ділянки, на якій будуть проводитись роботи.

В якості координатної основи було використано послуги мережі постійно діючих референцих GNSS-станцій компанії System Solution. Положення базових станцій визначені в систему координат SK63(1).

Характеристики знімальної основи

 <p>Масштаб 1:1000000</p>	<p>Вихідний пункт: SAMB Координати: X=_____ Y=_____ Z=_____</p> <p>Система координат: СК-63 Система висот: Балтійська 77 Клас мережі: Українська постійно діюча мережа Назва мережі: System Solutions Прилад: GPS South S660P Тип антени: НХ-СН3013А Кількість векторів: 37 Середня довжина вектора: 26972 м</p>
--	--

Роботи по визначенню координат точок земельної ділянки виконувались з використанням приймача GPS South S660P №_____

Спостереження виконувались в режимі реального часу (RTK) з використанням референцних станцій GNSS-станцій мережі System.net.

В результаті спостережень максимальне значення СКП не перевищувало 0,05, що задовольняє вимогам точності виконуваних робіт.

Доступ до серверу мережі здійснювався через мобільний інтернет-зв'язок по стандарту GSM/GPSRS. Оператор послуг зв'язку: ПрАТ «Київстар» (назва оператора). Інтернет адреса серверу мережі: gnss.org.ua порт: 20059. Поправки від мережі передаються у стандартизованому форматі RTCM v3.x (формат повідомлення, версія).

Рис. 3.4. Приймач GPS South S660P

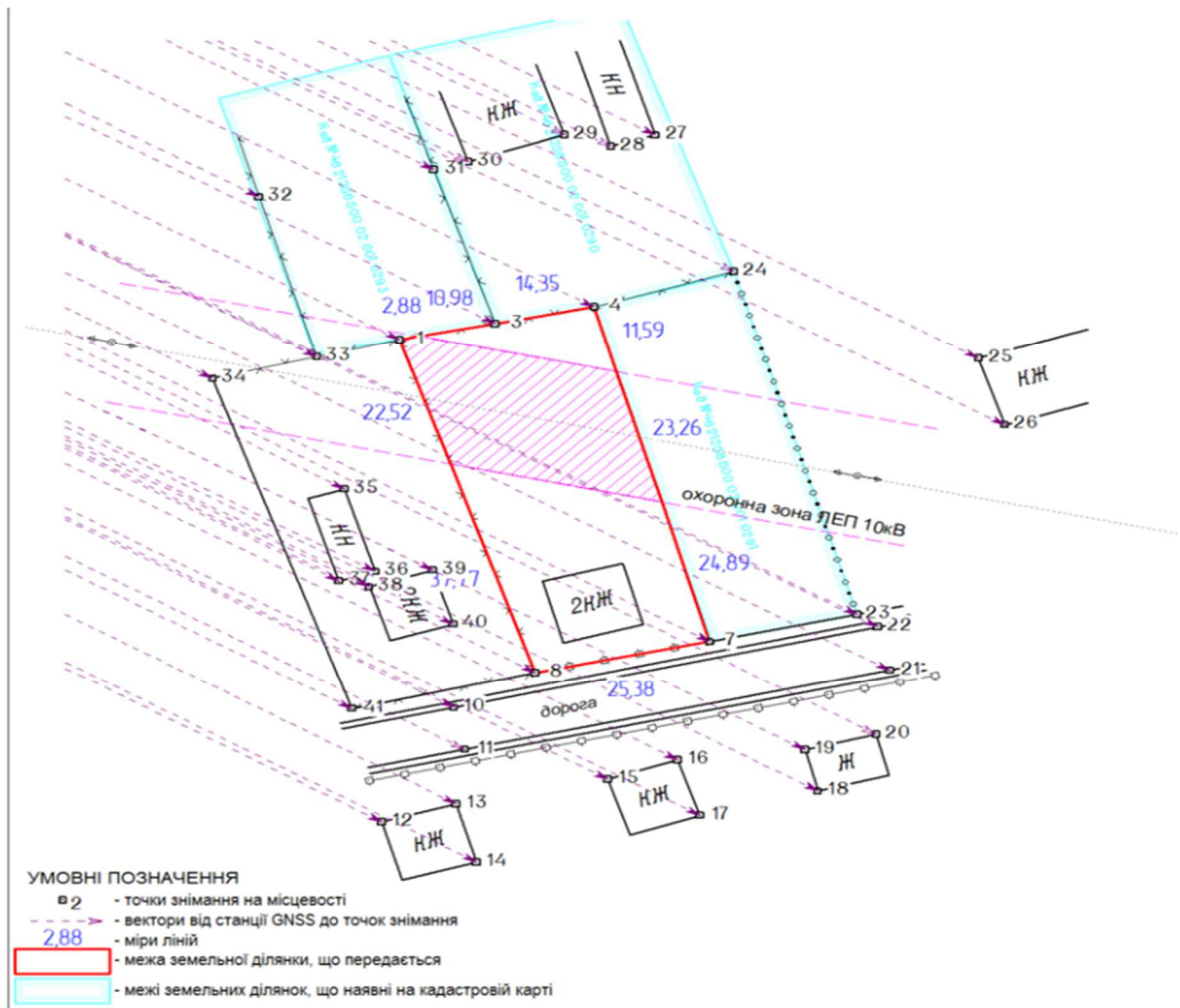

Рис. 3.5. Схема виконання знімань

Контроль диференційного поля координат поправок використаної RTK-мережі System.net здійснювалася на трьох пунктах ДГМ – Далява, Рихцице та Модричі, координати яких отримані в Науково-дослідному інституті геодезії і картографії (Адміністратор банку геодезичних даних). Розбіжність між наданими та виміряними координатами пунктів ДГМ не має перевищувати 0,3 м, згідно Порядку використання Державної геодезичної референцної системи координат УСК-2000 при здійсненні робіт із землеустрою, затвердженого наказом Міністерства аграрної політики та продовольства України №509 від 02.12.2016 р.

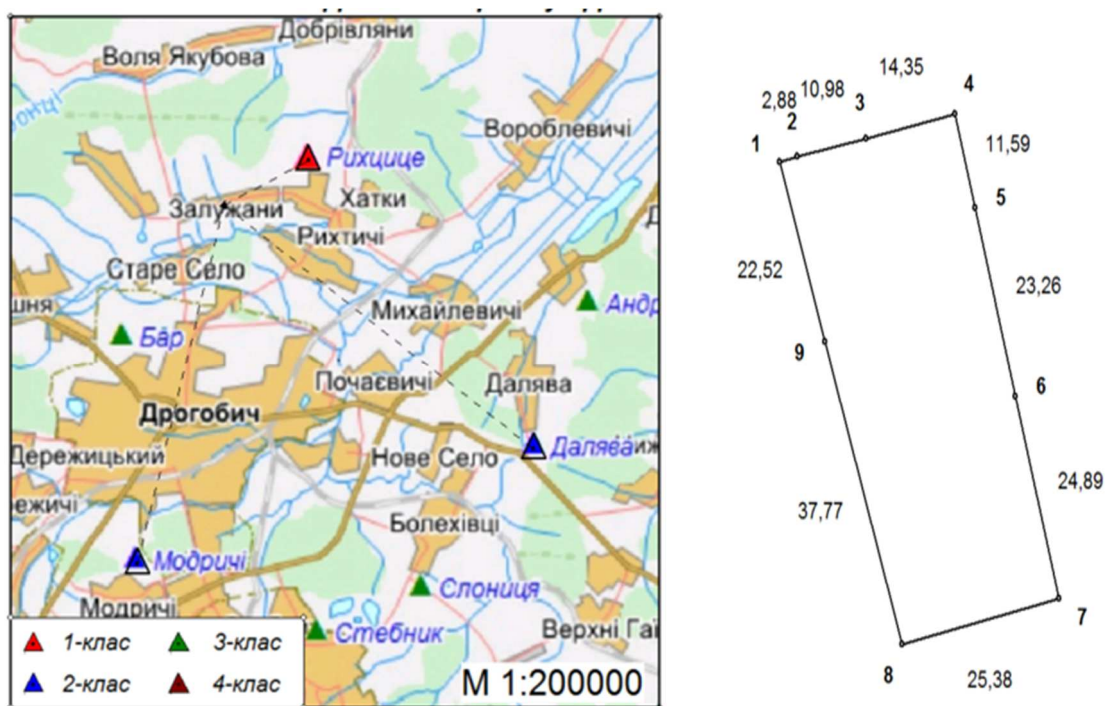

Рис. 3.6. Схема прив'язки до геодезичних пунктів Державної геодезичної мережі

Таблиця 3.2

Дані щодо прив'язки поворотних точок меж земельної ділянки до геодезичних пунктів ДГМ України

Пункт ДГМ	Поворотні точки	dN(м)	dE(м)	Довжина лінії (м)	Обрах. Точність (м)	X	Y
Далява	1	5763,40	-7708,87	9625,16	0,024	5464805,498	1301723,085
Далява	2	5763,98	-7706,05	9623,24	0,023	5464806,075	1301726,629
Далява	3	5766,17	-7695,30	9615,95	0,024	5464808,274	1301737,382
Далява	4	5769,05	-7681,23	9606,43	0,022	5464811,149	1301751,443

Далява	5	5757,91	-7678,05	9597,19	0,024	5464800,006	1301754,629
Далява	6	5735,55	-7671,66	9578,67	0,027	5464777,645	1301761,022
Далява	7	5711,61	-7664,81	9558,87	0,025	5464753,710	1301767,865
Далява	8	5706,26	-7689,62	9575,59	0,027	5464748,360	1301743,056
Далява	9	5742,05	-7701,68	9606,62	0,024	5464784,154	1301730,996
Рихцице	1	-1030,58	-2111,27	2349,39	0,014	5464805,498	1301723,805
Рихцице	2	-1030,00	-2108,45	2346,60	0,013	5464806,075	1301726,629
Рихцице	3	-1027,80	-2097,69	2335,97	0,014	5464808,274	1301737,382
Рихцице	4	-1024,93	-2083,63	2322,08	0,012	5464811,149	1301751,443
Рихцице	5	-1036,07	-2080,45	2324,17	0,015	5464800,006	1301754,629
Рихцице	6	-1058,43	-2074,05	2328,53	0,014	5464777,645	1301761,022
Рихцице	7	-1082,37	-2067,21	2333,44	0,015	5464753,710	1301767,865
Рихцице	8	-1087,72	-2092,02	2357,91	0,015	5464748,360	1301743,056
Рихцице	9	-1051,92	-2104,08	2352,39	0,011	5464784,154	1301730,996
Модричі	1	8454,59	2129,90	8718,75	0,015	5464805,498	1301723,805
Модричі	2	8455,17	2132,73	8720,00	0,016	5464806,075	1301726,629
Модричі	3	8457,37	2143,48	8724,77	0,016	5464808,274	1301737,382
Модричі	4	8460,24	2157,54	8731,02	0,015	5464811,149	1301751,443
Модричі	5	8449,10	2160,73	8721,01	0,015	5464800,006	1301754,629
Модричі	6	8426,74	2167,12	8700,94	0,015	5464777,645	1301761,022
Модричі	7	8402,80	2173,96	8679,47	0,016	5464753,710	1301767,865
Модричі	8	8397,45	2149,15	8668,11	0,015	5464748,360	1301743,056
Модричі	9	8433,25	2137,09	8699,82	0,014	5464784,154	1301730,996

Для формування коригувальних поправок застосована технологія мережевого RTK Master Auxiliary Corrections (MAX), що має відкритий алгоритм і прийнята комітетом RTCM 104 як стандарт GNSS-мереж. Технологія передбачає формування поправок в режимі реального часу одночасно від кількох базових станцій, одна з яких – головна (Master), а інші – допоміжні (Auxiliary). Головна та допоміжні станції визначаються автоматично, в залежності від положення приймача. Розрахунок RTK-поправок виконується програмним комплексом Leica GNSS Spider v4.3, встановленому на сервері мережі.

Перехід до місцевої системи координат (MSK-46), яка зв'язана з системою координат УСК-2000 здійснено за допомогою модуля перерахунку координат програмного забезпечення DigitalS.

Відомість оброблення векторів (електронний журнал) знаходиться в Додатку 3, Відомість обробки координат виміряних GPS-точок та оцінка їх точності в Додатку 4.

Після виконання геодезичних робіт було проведено встановлення межових знаків на всіх поворотних точках меж земельної ділянки. При цьому

були присутні суміжні землевласники та замовник робіт, як це вимагає чинне законодавство.

Так як згідно вихідних даних на земельній ділянці наявні обмеження, то їх межі також виносяться в натуру (на місцевість) і це закріплюється відповідним Актом.

По результату топографо-геодезичних та землепорядних робіт на місцевості були складені такі Акти:

- Акт перенесення в натуру (на місцевість) меж охоронних зон, зон санітарно-захисних зон і зон особливого режиму використання земель за їх наявності ; (додаток 5)

- Акт приймання-передачі межових знаків на зберігання (Додаток 6);

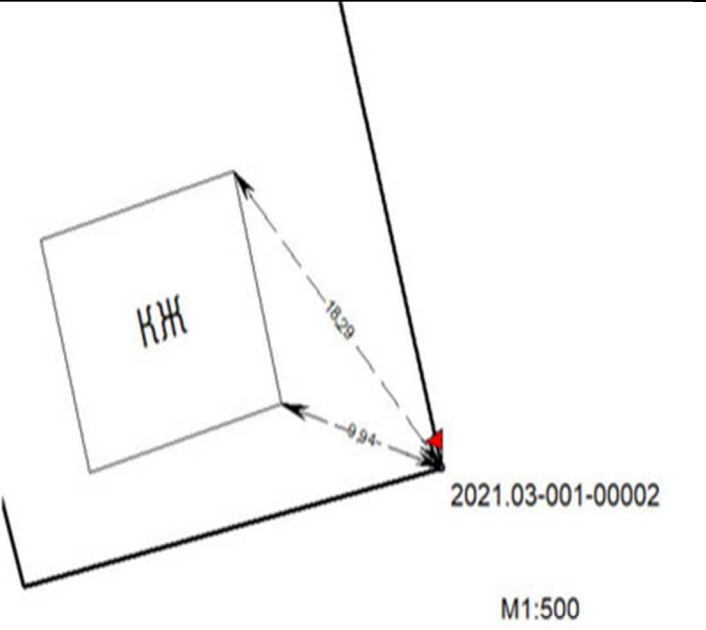
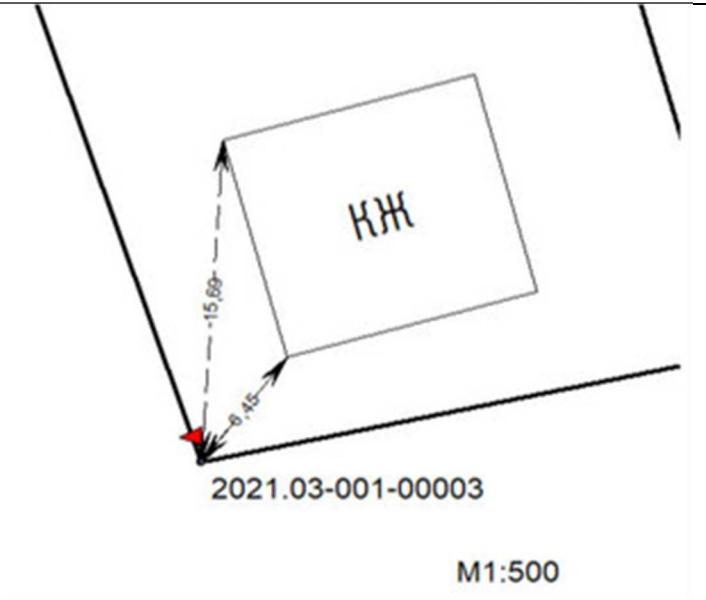
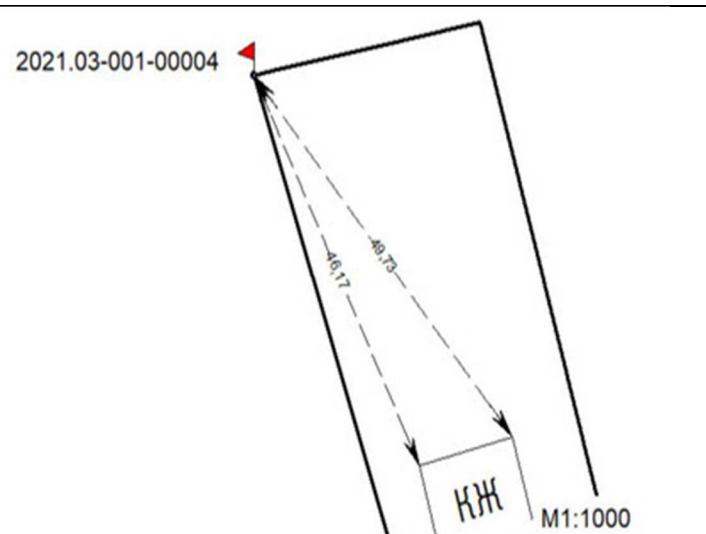
- Акт погодження меж земельної ділянки із суміжними власниками та землекористувачами;

На земельній ділянці було встановлено чотири межових знаки, до кожного з яких створено абрис та опис. (табл. 3.3)

Таблиця 3.3.

Список межових знаків переданих на зберігання

№ з/п	Номер знака	Опис місцезнаходження межового знака	Абрис
	2021.03-001-00001	Металевий знак (вид другий – металева труба) закріплений у північній частині межі земельної ділянки на відстані 44,18 та 47,71 метрів від кутів капітальної будівлі Видимість на суміжні медові знаки - добра	

2	2021.03-001-00002	Межовий знак (вид другий-металева труба) закріплений у південно-східній частині межі земельної ділянки на відстані 9,94 та 18,29 метрів від кутів капітальної будівлі Видимість на суміжні медрові знаки - добра	
3	2021.03-001-00003	Межовий знак (вид другий-металева труба) закріплений у південній частині межі земельної ділянки на відстані 6,45 та 15,69 метрів від кутів капітальної споруди Видимість на суміжні медрові знаки - добра	
4	2021.03-001-00004	Межовий знак (вид другий-металева труба) закріплений у північно-західній частині межі земельної ділянки на відстані 46,17 та 49,73 метрів від кутів капітальної будівлі Видимість на суміжні медрові знаки - добра	

Оригінали складених документів зберігаються у власника земельної ділянки (замовника), в землевпорядній організації зберігаються копії.

Наступним етапом землевпорядних робіт при виготовленні технічної документації є обробка польових вимірювань. Даний етап виконується на персональному комп'ютері в програмному забезпеченні Digitals. Було обрано для роботи саме цей продукт, тому що він є українським в першу чергу, а отже не дорогий при купівлі ліцензії, а по друге даний продукт вже містить вже розроблені і вбудовані шаблони для розробки подібної землевпорядної документації.

За результатами геодезичних та землевпорядних проектувань (рис.3.4.) було проведено розрахунок площі земельної ділянки (табл.3.4) та побудовано кадастровий план земельної ділянки (додаток 8). Також було створено цифрову модель (dmf-файл) та виготовлено електронний документ (обмінний файл формату XML) для державної реєстрації земельної ділянки відповідно до вимог ЗУ «Про Державний земельний кадастр».

Таблиця 3.4.

Відомість розрахунку площі земельної ділянки

№	Координата X	Координата Y	$X(k-1)-X(k+1)$	$Y(k+1)-Y(k-1)$	$X*(Y(k+1)-Y(k-1))$	$Y*(X(k+1)-X(k-1))$
1	5464805.498	1301723.805	0.578	-2.824	-15432610.726352	752396.35929
2	5464806.075	1301726.629	2.776	-13.577	-74195672.080275	3613593.122104
3	5464808.274	1301373.382	5.074	-24.814	-135603752.511036	6605015.476268
4	5464811.149	1301751.443	-8.268	-17.247	-94251597.886303	-10762880.930724
5	5464800.006	1301754.629	-33.504	-9.579	-52347319.257474	-43613987.090016
6	5464777.645	1301761.022	-46.296	-13.236	-72331796.90922	-60266328.274512
7	5464753.710	1301767.865	-29.286	17.966	98179765.15386	-38123573.69439
8	5464748.360	1301743.056	30.444	36.869	201479807.28484	39630265.596864
9	5464784.154	1301730.996	57.138	19.251	105202559.748654	74378305.649448
1	5464805.498	1301723.805	21.344	7.191	39297416.336118	27783992.89392
					2*S=-3200.8477688	2*S=-3200.891748

Площа землекористування: 0,16 га

Периметр; 173,62 м

Похибка обчислення площі: 0,0005 га

Також в ході розрахунків було складено Каталог координат кутів зовнішніх меж землекористування (таб.3.5)

Каталог координат кутів зовнішніх меж землекористування

номер	назва	X	Y	Відстань (м)	Дирекційні кути	Внутрішні кути
1	1	5464805,498	1301723,805	2,882	078° 27'08"	082° 55'42"
2	2	5464806,075	1301726,629	10,976	078° 26'32"	180° 00'36"
3	3	5464808,274	1301737,382	14,352	078° 36'39"	179° 59'53"
4	4	5464811,149	1301751,443	11,590	164° 02'37"	094° 24'02"
5	5	5464800,006	1301754,629	23,257	164° 02'41"	179° 59'56"
6	6	5464777,645	1301761,022	24,894	164° 02'41"	180° 00'00"
7	7	5464753,710	1301767,865	25,379	257° 49'50"	086° 12'51"
8	8	5464748,360	1301743,056	37,771	341° 22'48"	096° 27'03"
9	9	5464784,154	1301730,996	22,523	341° 22'51"	179° 59'57"
				173,624		1260° 00'00"

3.2.3. Камеральні роботи

По закінченню топографо-геодезичних робіт в полі було розпочато етап камеральних робіт, а саме розробка пояснювальної записки та її збір для подальшого затвердження.

Пояснювальна записка включає:

- Титульний аркуш
- Зміст
- Завдання
- Пояснювальна записка
- Заява на виконання робіт
- Довідка про земельну ділянку
- Виколювання з кадастрової карти
- Звіт з топографо-геодезичних робіт
- Схема GNSS-спостережень
- Відомість оброблення векторів (електронний журнал)
- Відомість обчислення вимірних точок GPS та оцінки їх точності
- План меж земельної ділянки
- Кадастровий план земельної ділянки
- Перелік обмежень щодо використання земельної ділянки
- Відомість вирахування площ земельної ділянки
- Каталог координат зовнішніх меж землекористування

- План зон обмежень землекористування
- Акт перенесення в натуру (на місцевість) меж охоронних зон, зон санітарно-захисних зон і зон особливого режиму використання земель за їх наявності ;
- Акт приймання-передачі межових знаків на зберігання
- Акт погодження меж земельної ділянки із суміжними власниками та землекористувачами
- Схема прив'язки межових знаків до об'єктів і контурів місцевості
- Список переданих межових знаків переданих на зберігання
- Договір на виконання робіт
- Акт прийому передачі робіт

Далі розроблена Технічна документація була відправлена на затвердження до ради Дрогобицької ОТГ, яка надала Рішення про затвердження технічної документації із землеустрою щодо встановлення (відновлення) меж земельної ділянки в натурі (на місцевості) громадянина N.

3.3. Земельні проблеми та вирішення їх шляхом встановлення меж земельних ділянок

В процесі володіння чи користування земельною ділянкою можуть виникати певні питання, особливо при визначенні її меж. Деякі навіть можуть навіть унеможливити встановлення меж ділянок, або тягти за собою низку судових позовів між сусідами. Далі більш детально розглянемо ці проблеми, і чи можна їх розв'язати.

Перше питання, яке дуже часто виникає у власників земельних ділянок, це чи взагалі потрібно встановлювати її межі та закріплювати їх межовими знаками. Особливо тоді, коли цією ділянкою користуються вже дуже довгий період часу, і вона вже давно сформована і має кадастровий номер внесений в ДЗК. Але в ході експлуатації земельної ділянки, як показала багаторічна

практика, її межі можуть змінюватися з тих чи інших причин. І щоб підтвердити, чи дійсно відбулася ця зміна, необхідність проведення топографо-геодезичних робіт очевидна. А це означає, що встановлення (відновлення) меж є важливою функцією контролю над земельною ділянкою. Бо саме на основі найсвіжішої землевпорядної документації будуть внесені дані до Чергового кадастрового плану території.

Ще одним актуальним питанням в розрізі «встановлення меж земельних ділянок» є неактуальність або застарілість а часом і взагалі відсутність генерального плану адміністративної одиниці, в межах якої розміщена земельна ділянка, чи відсутність плану зонування території та ін. топографо-геодезичних матеріалів. Через це виникає проблема в якісній розробці

Другою проблемою при встановленні (відновленні) меж ЗД є неактуальність, застарілість чи взагалі відсутність генерального плану адміністративної одиниці в межах якої розміщена земельна ділянка, відсутність планів зонування території, відсутність актуальних топографічних планів та ін. матеріалів. Через відсутність зазначених матеріалів виникає проблема неможливості якісного розроблення документації щодо відновлення меж ЗД. Причиною відсутності вище переліченої документації на межі адміністративно-територіальної одиниці є недостатнє фінансування. Все це тягне за собою спірні питання у встановленні меж між землевласниками, і стримує розвиток територій.

Але найпоширенішою проблемою при встановленні меж є неспівпадання розмірів земельних ділянок за фактом користування з правовстановлюючими документами (Державним Актом, який було видано раніше, до запуску системи ДЗК). При розробленні можуть допускатися певні розбіжності у розмірах ЗД отримані за результатами обробки первинних і воринних геодезичних вимірів. Але в деяких таких державних актах межі земельних ділянок були викреслені від руки, а довжини вказані в десятих метра. І виходячи з цього виникнення розбіжностей уникнути майже неможливо, і вони скоріш за все будуть більші за допустимі норм, особливо в

площі ЗД та довжинах сторін. А все це знову ж таки, тягне за собою міжсусідські спори.

Щодо законодавства, то питання встановлення меж земельних ділянок, вірніше його обов'язковість, закріплено в ЗКУ. Бо цей землевпорядний процес є частиною кадастрових зйомок. Але це питання часто стає невизначеним на довгий термін через спори між землевласниками. Все це є наслідком вчасно не розроблених генеральних планів НП та схем планування адміністративно-територіальних утворень.

Ще одним важливим питанням при встановленні меж земельних ділянок є точність виконання геодезичних робіт. Ця процедура, на жаль, не закріплена і не уніфікована до кінця в діючому законодавстві. Прилади, якими користуються сучасні землевпорядні організації різняться своєю точністю вимірювань. А саме вона має важливий вплив на виконання робіт. Тому важливо на законодавчому рівні закріпити межі точності виконання даних землевпорядних робіт, а також на адміністративному чи законодавчому рівні визначити покарання за порушення встановлених норм. Бо якщо, поворотні точки визначено не достатньо точно, то можуть виникнути накладання однієї ділянки на іншу, що тягне за собою неможливість внесення їх даних в ДЗК і в подальшому спори з довгими судовими процесами.

Висновки до 3 розділу.

Третій розділ дипломного дослідження присвячений практичному розгляду встановлення (відновлення) меж земельної ділянки в натурі (на місцевості) на прикладі земельної ділянки, яка розташована в межах села Залужнки Дрогобицького району Львівської області.

В першому підпункті наведено загальні технічні характеристики земельної ділянки. Встановлено, що загальна площа земельної ділянки 0,1600 га, - для будівництва і обслуговування житлового будинку господарських будівель і споруд (присадибна ділянка. Земельна ділянка знаходиться у приватній власності.

В другому підпункті розглянути поетапно процес розробки технічної документації, та закріплення меж земельної ділянки на місцевості. Розширено описано топографо-геодезичні роботи, які були виконані при розробці технічної документації та закріпленні меж земельної ділянки. Ділянка була закріплена 4-ма межовими знаками, що закріплено Актом прийому-передачі межових знаків на зберігання. Також розглянуто питання камеральних робіт та розробки і затвердження паперового варіанту Технічної документації із землеустрою щодо встановлення (відновлення) меж земельної ділянки в натурі (на місцевості), що розташована в адміністративних межах міста Біла Церква.

Останнім третім підпунктом даного розділу стало дослідження проблемних питань, які виникають під час проведення процедури виділення (відновлення) меж земельних ділянок, і наведено шляхи їх вирішення.

РОЗДІЛ 4. ОХОРОНА ПРАЦІ

Питання охорони праці є актуальним та важливим при виконанні будь-яких робіт і на будь-якому виробництві, адже безпека всіх учасників робочого процесу має бути на першому місці. Тому в даному дипломному дослідженні також є актуальним питанням - охорона праці при виконанні топографо-геодезичних та землепорядних робіт. Але спочатку потрібно визначити, що ж таке охорона праці взагалі, і як воно регулюється на законодавчому рівні.

Термін «охорона праці» розкрито і закріплено законодавчо в Законі України «Про охорону праці». Згідно нього, даний термін розшифровується як: «охорона праці – це система правових, соціально-економічних, організаційно-технічних, санітарно-гігієнічних і лікувально-профілактичних засобів, які спрямовані на збереження здоров'я та працездатності людини в процесі трудової діяльності».

І головною метою даного процесу є створення безпечних умов праці на кожному робочому місці, безпечна експлуатація робочого обладнання, зменшення або нейтралізація шкідливого впливу виробничих факторів, та зниження виробничого травматизму і професійних захворювань.

Прийняття в 1992 році ЗУ «Про охорону праці» питання безпечних умов праці та економічні заходи управління умовами праці було зведено до рангу державної політики. Даний ЗУ закріплює робочі взаємовідносини, які базуються на економічному механізмі управління умовами праці, та формування між роботодавцем та робітником економічної зацікавленості в проведенні заходів для поліпшення умов праці.

Першочергово законодавство з охорони праці ґрунтується на статтях 43,45,46,49,50,53,56 і 64 Конституції України, в яких гарантовано право громадян на працю, відпочинок, охорону здоров'я, медицину та страхування.

На території України питання з охорони праці регулюється: Конституцією України [], Кодексом законів про працю [], ЗУ «Про загальнообов'язкове державне соціальне страхування від нещасного випадку

на виробництві та професійного захворювання, які спричинили втрату працездатності»[], ЗУ «Про охорону праці»[], ЗУ «Про пожежну безпеку»[], ЗУ «Про забезпечення санітарного й епідеміологічного благополуччя населення»[], ЗУ «Про охорону навколишнього середовища» [], ЗУ «Основи законодавства України про охорону здоров'я»[], ЗУ «Про використання ядерної енергії й радіаційному захисту» [], ДБН В.2.5-28-2006 «Природне і штучне освітлення»[], ДСН 3.3.6.042-99 «Санітарні норми мікроклімату виробничих приміщень»[] та інші галузеві Правила та норми. До міжнародних стандартів належать OHSAS 18000 [], ISO 9000 []. Ці стандарти дозволяють підприємству забезпечити ряд переваг: контроль і управління небезпечними виробничими ризиками; запобігання виникненню позаштатних ситуацій і аварій; зниження прямих і непрямих витрат бізнесу; підвищення загальної продуктивності праці.

4.1. Принципи державної політики в галузі охорони праці

Основним нормативно-правовим актом, що регулює державну політику в галузі охорони праці є ЗУ «Про охорону праці» , і саме в ньому в ст. 4 закріплені основні принципи даної політики:

1. Принцип пріоритету життя та здоров'я працівників відповідно до результатів виробничої діяльності підприємства чи установи, та повної відповідальності за створення нешкідливих та безпечних умов праці.

2. Принцип комплексного розв'язання завдань з охорони праці на базі національних програм з даних питань, та з врахуванням інших напрямків економічної та соціальної політики, досягнень в галузі науки та техніки і охорони навколишнього середовища.

3. Принцип соціального захисту працівників, та відшкодування збитків працівникам, які потерпіли від нещасних випадків та професійних захворювань.

4. Принципи існування єдиних нормативів з охорони праці для всіх підприємств та установ, не залежно від форм власності чи виду діяльності.

5. Принцип використання економічних методів управління охороною праці, та проведення політики пільгового оподаткування, яка сприяє створенню безпечних умов праці та участі держави у фінансуванні заходів з охорони праці.

6. Принципи з організації навчань населення, професійної підготовки і підвищення кваліфікації з охорони праці.

7. Організація координаційної діяльності державних органів, що вирішують проблеми охорони здоров'я, безпеки праці, а також співробітництва і проведення консультацій між роботодавцями і працівниками, між усіма соціальними структурами при прийнятті рішень з охорони праці на місцевому та державному рівнях.

8. Організація міжнародного співробітництва в галузі охорони праці, використання світового досвіду організації роботи щодо поліпшення умов праці та її безпеки.

4.2. Організація і координація робіт з охорони праці на підприємствах

Кожне підприємство має в своєму складі систему управління охороною праці (СУОП), ця система виступає невід'ємною частиною системи управління підприємством, та базується на сукупності взаємопов'язаних соціально-економічних, організаційно-правових, науково-технічних заходів, які спрямовані на забезпечення безпеки, збереження здоров'я і працездатності всіх учасників виробничого процесу. Схема функціонування СОУП наведена на рис. 4.1.

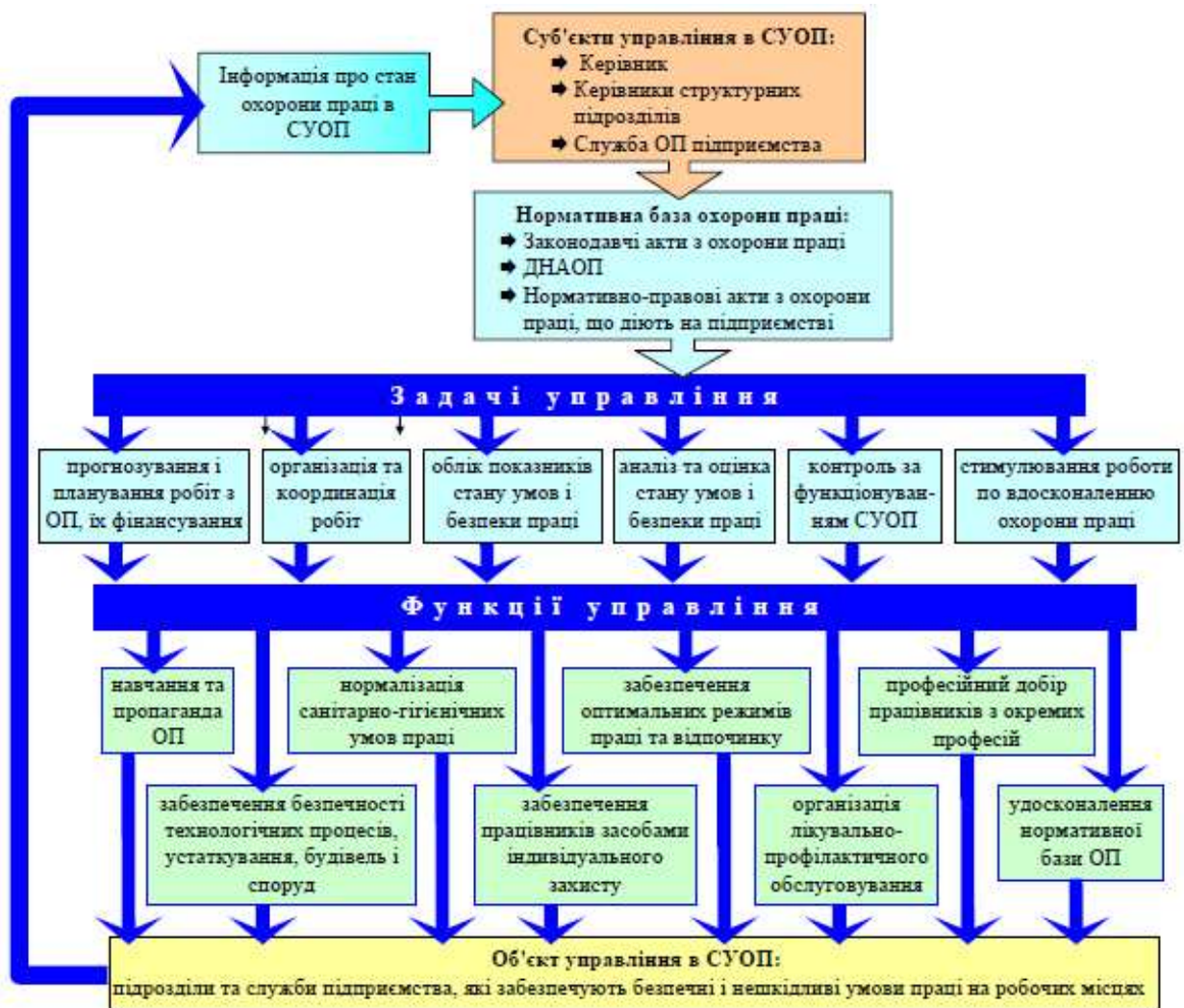

Рис. 4.1. Схема функціонування СОУП

Основою СУОП згідно ЗУ «Про охорону праці» є такі принципи:

1. Пріоритет життя і здоров'я всіх працівників відносно результатів виробничої діяльності.
2. Повна відповідальність власників підприємства за створення безпечних і нешкідливих умов праці.
3. Комплексне розв'язання завдань охорони праці на основі розроблених комплексних заходів для досягнення встановлених нормативів з охорони праці, впровадження новітніх технологій та автоматизації виробництва, вимог ергономіки та ін.
4. Економічна зацікавленість працюючих у безпечному виробництві, умовах праці та підвищення ефективності функціонування СОУП.

5. Відповідність заходів та засобів охорони праці рівню потенційних небезпек на виробничих об'єктах та фактичному стану умов праці на них.

Для ефективного функціонування СОУП на підприємстві необхідно:

- Визначити перелік нормативно-правових та законодавчих актів, які містять вимоги до охорони праці на підприємстві за видом діяльності;
- Виявити шкідливі та небезпечні виробничі фактори, об'єкти, машини, механізми, види робіт, які з найбільшою мірою впливають на умови та безпеку праці;
- Визначити основні завдання та встановити пріоритетні напрямки в галузі охорони праці;
- Розробити організаційну схему для виконання визначених завдань.

На підприємстві в обов'язковому порядку мають бути призначені посадові особи, які мають відповідати за вирішення всіх питань охорони праці. Загалом відповідальність за охорону праці на підприємстві несе безпосередньо керівник підприємства, а в підрозділах призначені особи.

Головним завданням охорони праці на підприємстві є створення безпечних та здорових умов праці. А для її досягнення має бути проведена низка заходів:

- Проведення навчання усіх працюючих з перевіркою їх знань, і проведення пропаганди охорони праці.
- Влаштування кабінетів з охорони праці та організація їх ефективної роботи. Обладнання куточків з охорони праці на окремих підрозділах та робочих місцях.
- Розробка і виконання комплексних, оперативних та річних планів заходів з охорони праці.
- Аналіз показників і причин виробничих захворювань та травм.
- Контроль стану охорони праці та негайне усунення всіх шкідливостей та небезпек, які виявлені на робочих місцях.

- Проведення паспортизації санітарно-технічного стану виробничих приміщень, технологічного обладнання, транспортних засобів та окремих робочих місць.
- Забезпечення працівників необхідними засобами захисту згідно існуючим нормам.

Як вже зазначалося вище, на підприємствах мають бути розроблені комплексні заходи з охорони праці. Вони розробляються на базі одержаних даних про фактичний стан охорони праці на кожному робочому місці і використовуються під час розробки перспективних, оперативних та поточних планів відповідно до існуючої системи планування.

Служба охорони праці підприємства має здійснювати оперативне керівництво і координацію всіх служб та осіб при розробці і виконанні перспективних, оперативних та поточних планів з охорони праці, наказів власника підприємства, наказів та розпоряджень державних органів управління, рішень комісій з охорони праці та ін.

Основним напрямом перспективного плану з охорони праці є поліпшення стану умов та безпеки праці, і він повинен бути складовою плану економічного та соціального розвитку підприємства.

На підприємствах має діяти система нормалізації санітарно-гігієнічних умов праці, ефективне функціонування якої забезпечується так:

- Обмеження застосування на виробництві матеріалів і конструкцій, які є джерелом шкідливих виробничих факторів;
- Усунення на робочих місцях шкідливих виробничих факторів, рівні або значення яких перевищують допустимі норми (вібрації, запиленість, шум, недостатня освітленість та ін.);
- Забезпечення працівників засобами індивідуального захисту відповідно до умов виробництва (респіратори, каски, окуляри і т.д.);
- Обладнання робочих місць системами вентиляції, обігріву, освітлення, системами захисту від шуму та вібрацій, захистом від пожеж, та утримання їх в належному стані.

4.3. Аналіз умов праці інженера-землевпорядника

В дипломному проекті розглядається виконання інженером-землевпорядником робіт по встановленню меж земельної ділянки на місцевості. Дана робота виконується в декілька етапів: виїзд на місцевість та камеральні роботи в офісному приміщенні. Тому охорони праці слід розглядати в трьох випадках, перший – підготовка до виїзду на місцевість, другий - роботи безпосередньо на місцевості, та третій – камеральні роботи в офісі.

Перший етап включає в себе розгляд питань індивідуального захисту працівників під час виробничого процесу, вимоги до транспортування їх на місцевість. Другий етап включає в себе розгляд питань організації безпечного виробничого процесу, запобігань робочого травматизму під час виконання робіт на місцевості, а також правил роботи з електронними тахеометрами. Третій етап заходів з охорони праці включає в себе розгляд питань роботи при камеральних роботах (в офісному приміщенні на персональному комп'ютері). І заключним етапом питання пожежної безпеки.

4.3.1. Підготовчі заходи з охорони праці при виконанні топографо-геодезичних робіт

Так як інженери-землевпорядники та інженери-геодезисти працюють не лише в офісному приміщенні, а й мають відрядження на місцевість для проведення всіх необхідних робіт, то важливою складовою безпечного виконання робіт є забезпечення працівників засобами індивідуального захисту (ЗІЗ). Номенклатура та кількість засобів визначаються згідно галузевих норм і відповідати ГОСТ 12.4.011-89.

Застосування ЗІЗ має забезпечувати:

- видалення з робочої зони шкідливих і небезпечних виробничих факторів, притаманних прийнятій технології та умовам праці;

- знижувати вміст (рівень) шкідливих виробничих факторів у робочій зоні до допустимих чинними санітарними нормами;
- послаблювати вплив шкідливих факторів на організм працівників.

Працівники, які не використовують необхідні ЗІЗ до роботи не допускаються.

ЗІЗ обов'язково мають мати інструкцію, де вказано призначення і строки служби виробу, правила його експлуатації та зберігання. Працівник має бути ознайомлений з даною інструкцією ще на стадії підготовки до проведення робіт. До засобів ЗІЗ, які використовують інженери-землевпорядники та інженери-геодезисти належать: спецодяг, спецвзуття, рукавиці, захисні окуляри, респіратори. (рис.4.2). ЗІЗ повинні відповідати характеру та умовам праці, гарантувати безпеку і закріплюватися за кожним працівником.

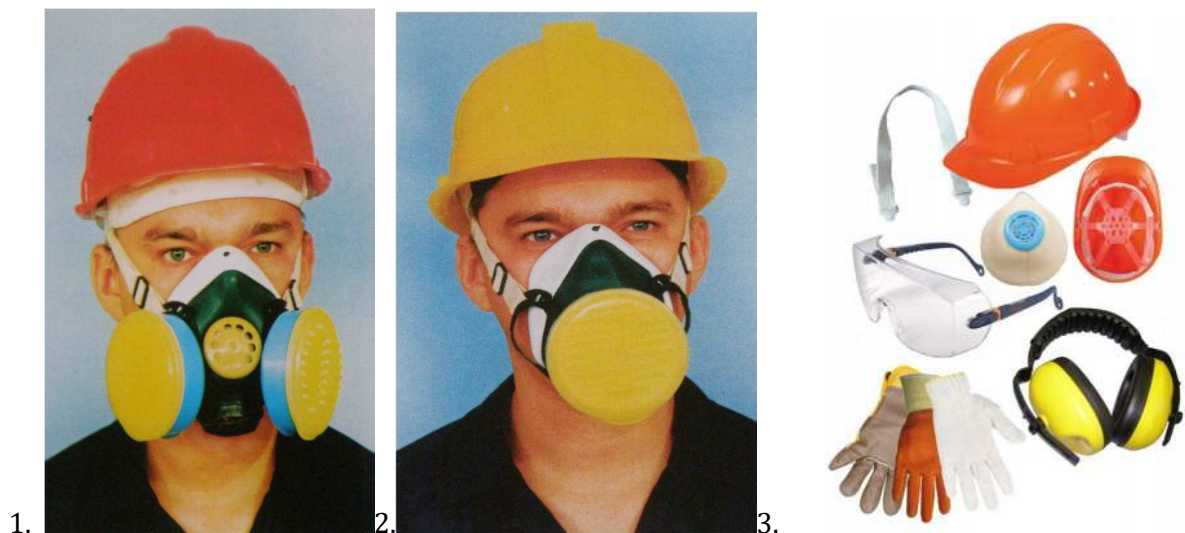

Рис. 4.2. ЗІЗ, які використовують інженери-землевпорядники та геодезисти (1-респіратор протипиловий «Пульс-К», 2- респіратор протипиловий «Пульс-М», 3- спецзасоби захисту)

Спецодяг зберігається окремо від особистого одягу працівників, і по закінченню роботи підлягають очищенню, знешкодженню, утилізації чи сушінню (залежно від виду робіт).

Так як землевпорядні та геодезичні роботи включають в себе виїзди на місцевість і на різні строки виконання робіт, то всі працівники мають бути

забезпечені спецодягом, спецвзуттям та іншими ЗІЗ відповідно до Типових галузевих норм безкоштовної видачі ЗІЗ працівникам зайнятим на геологічних, топографо-геодезичних, дослідних та землепорядних роботах.

Підрозділи перед виїздом, на строк більше 12-ти годин роботи, мають бути забезпечені табірним спорядженням, обладнанням та засобами колективного захисту, які необхідні для безпечного виробництва робіт у різних фізико-географічних районах і кліматичних умовах відповідно до зразкового табельного положення. Всі видані ЗІЗ мають відповідати характеру та умовам виконуваної роботи, та відповідати нормам чинних стандартів і забезпечувати безпеку праці.

Важливо, щоб для робітників, які працюють у гірських чи лісових районах, а також при виконанні робіт в населених пунктах, на аеродромах, будівельних об'єктах, автомобільних дорогах, спецодяг має бути демаскуючого забарвлення оранжевого або червоного кольору.

Рис. 4.3. Зразки спец. обладнання та спецодягу

4.3.2. Безпека праці при польових пошукових роботах

Важливим заходом для запобігання виробничого тавматизму при топографо-геодезичних роботах є аналіз причин їх виникнення, та розробка заходів щодо їх попередження.

Аналіз травматизму при виконанні топографо-геодезичних робіт за останні роки показав (табл.4.1), що нещасні випадки частіше всього трапляються при виконанні підсобно-монтажних робіт. І найбільш трудомістким та травмонебезпечним є процес спорудження і знесення геодезичних та землепорядних знаків (табл.4.2)

Таблиця 4.1.

Розподіл нещасних випадків при топографо-геодезичному виробництві

Різновид робіт	Розподіл нещасних випадків			
	у % до загального	за ступенем тяжкості		
		легкі	важкі	смертельні
Польові топографо-геодезичні	62,5	74,3	7,3	18,4
Підсобно-допоміжні роботи	29,3	96,6	2,4	1,0
Камеральні роботи в цехах і лабораторіях підприємств	8,2	100,0	-	-
Усього	100	-	-	-

Таблиця 4.2.

Структура нещасних випадків при польових топографо-геодезичних роботах

Різновиди польових робіт	Розподіл нещасних випадків (у %)
Спорудження і знесення геодезичних знаків	47,8
Топографічні роботи	27,2
Спостереження з пунктів триангуляції	9,3
Рекогносцирування геодезичних пунктів	3,2
Нівелірувальні роботи	4,5
Інші	8,0
Усього	100

Досить високим є показник випадків із тяжкими і смертельними наслідками, особливо при побудові геознаків, на лісозаготівельних роботах і переправах через природні перешкоди (ріки, озера, гори та яри).

У результаті аналізу встановлено такий розподіл випадків виробничого травматизму за виробничими процесами польових робіт:

- 23,0% - на будівельних майданчиках при побудові геодезичних знаків;
- 29,9% - при лісозаготівельних роботах;
- 39,1% - при пересуванні по маршруту і району робіт;
- 4,4% - при підйомі і спуску з дерев і геодезичних знаків;
- 3,8 - на інших процесах.

Традиційно, першим етапом будь-яких топографо-геодезичних робіт є польові землевпорядні розвідки, які включають в себе декілька етапів: підготовчі роботи (організаційно-технічні); навантажувально-розвантажувальні (транспортні роботи); рекогносцирування та безпосередня геодезичними приладами; закладення знаків (межових в нашому випадку).

Перед початком польових робіт керівник виїзду (командир) або інженер-землевпорядник має поінформувати місцеві органи влади про проведення робіт. В нашому випадку має бути сповіщений староста населеного пункту в межах якого будуть проводитися роботи по зніманню меж земельної ділянки. І так як на ділянці згідно зібраних вихідних матеріалів проходить ЛЕП 10кВ, і вона має встановлено санітарно-захисну зону, то землевпорядник також має повідомити органи ДТЕК, які обслуговують дану ЛЕП про проведення робіт.

При виїзді на місцевість кожен працівник повинен постійно піклуватися про збереження власного здоров'я. Працівник має бути в спец одязі та спец взутті, яке призначене для роботи в польових умовах. При роботі в літній період робітники мають працювати з покритою головою, щоб запобігти перегріванню та сонячним ударам. І так як роботи по встановленню меж земельної ділянки не передбачають собою

До роботи з вимірювальною технікою (світловіддалемірами, радіодалекомірами, електронними тахеометрами, GPS-приймачами) допускаються особи, які пройшли спеціальну підготовку і здали перевірочні випробування на знання правил техніки безпеки і технології робіт на даній апаратурі.

При роботі потрібно строго дотримуватися доданих до приладів інструкцій заводів-виробників з технічного обслуговування і техніки безпеки при їх використанні.

Для запобігання шкідливої дії електромагнітних полів радіочастот на виконавців слід дотримуватися заходів захисту і профілактики відповідно до чинних нормативних актів, які визначають санітарні норми і правила при роботі з джерелами електромагнітних полів високих, ультрависоких і надвисоких частот – ДСНіП 3.3.6.096-2002

Згідно технічного завдання на виконання робіт з виносу меж земельної ділянки на місцевість, яке розглядається в 3 розділі дипломного дослідження, для виконання топографо-геодезичних робіт використовується електронний тахеометр та GPS-приймач. Тому далі розглянемо техніку безпеки при роботі з даними видами приладів.

Електронний тахеометр. Це прилад, який поєднує в собі функції світловіддалеміра, обчислювального пристрою і реєстратора інформації.

Перед початком робіт з тахеометром, потрібно детально перевірити його комплексність, провести зовнішній огляд (наявність пломб, відсутність пошкоджень), ознайомитись з паспортом та інструкцією з експлуатації.

Даний прилад є доволі чутливим до впливу атмосферних факторів, тому його потрібно оберігати від опадів, впливу надмірних ударних та вібраційних навантажень, та захищати від надмірних сонячних променів (якщо температура повітря перевищує 30°C). Категорично заборонено дивитися в зорову трубу, яка направлена на сонце, адже встановлена там лінза спрацює як запалювальне скло, і в результаті може призвести до пошкодження органів зору, а також можуть бути пошкоджені внутрішні елементи приладу.

Для запобігання пошкоджень оптичних поверхонь тахеометра потрібно дотримуватися таких правил: не торкатися оптичних поверхонь руками; при чищенні не використовувати металеві предмети і забруднені серветки, не докладати надмірних зусиль, у перервах між вимірюваннями накривати тахеометр чохлом.

Для запобігання конденсації вологи в середині приладу після занесення тахеометра у футлярі з охолодного в тепле приміщення, відкривати його можна не раніше ніж через 2 години. При виносі приладу з теплого приміщення в холодне, відкривати футляр можна не раніше ніж через 1 годину.

Перед підключенням зарядного пристрою до електромережі змінного струму необхідно перевірити справність електрошнура та вилки. Якщо прилад був принесений з холоду в тепле приміщення, то до зарядного пристрою його можна підключити не раніше ніж через 2 години.

Заборонено виконувати знімання під лініями електропередачі, силовими кабелями, лініями електрифікації залізничних доріг. Прилад слід розміщати на відстані не менше 2 м від центру кабелю. Категорично заборонено проводити вимірювання на відкритій місцевості під час грози.

4.3.3. Охорона праці при роботі з комп'ютерною технікою і обчислювальними машинами

Робоче місце інженера-землевпорядника обладнане такими технічними засобами: персональний комп'ютер (системний блок та монітор) та периферійні пристрої (принтер, сканер). При роботі з ними можуть виникати небезпечні та шкідливі чинники, які впливають на організм працівника і можуть призвести до травматизму або захворювання. До таких чинників належать: параметри виробничого мікроклімату, електромагнітні випромінювання різних частот, освітлення, шум та вібрація, іонізація повітря, статичні та фізичні навантаження (недостатня рухова активність), перенапруження зорового аналізатора, нервово-емоційне та розумове напруження. Зазначені чинники поділяються на фізичні та психофізіологічні (рис.4.4)

Рис. 4.4. Шкідливі та небезпечні чинники при роботі з ПК

Також є технічні чинники, які впливають на працівника: незадовільні характеристики моніторів, відблиски чи блимання моніторів, відблиски на екрані від джерел світла, низька роздільна здатність моніторів та ін. Негативна дія комп'ютерної техніки на людину є комплексною, і лише сукупний підхід дозволяє оцінити дію ПК на здоров'я користувача (не лише робота з ПК але і умови приміщення), тому далі розглянемо розробку заходів з ОП для комфортного та безпечного виконання камеральних робіт, які передбачені проектом.

Для створення сприятливих умов зорової роботи, які б виключали швидку втомлюваність очей, виникнення професійних захворювань, нещасних випадків і сприяли підвищенню продуктивності праці та якості продукції, виробниче освітлення повинно відповідати наступним вимогам:

- Освітлення (природне та штучне) має бути не нижчим ніж передбачено нормами (ДСанПіН 3.3.2.007-98 та ДБН В.2.5.28-2006.).
- Не повинно бути занадто яскравам і не створювати засліплюючої дії як від самих джерел освітлення так і від інших предметів, що розташовані в полі зоу працівника.

- Освітлення має рівномірним та постійним у всьому приміщенні, для уникнення переадаптації органів зору. Значення освітленості на поверхні робочого столу в зоні розміщення документів повинна становити 300-500 лк.
- Не повинно створювати на робочих поверхнях тіней (особливо рухомих).
- Не створювати шуму, теплового випромінювання та ін.).
- Має бути простим та надійним в експлуатації, економічним та естетичним.

Для створення комфортних та безпечних умов освітлення важливим є не лише самі джерела, а й кольорове оточення приміщення та предметів в ньому. Наприклад, при світлому фарбуванні стін рівень освітленості приміщення збільшується на 20-40%, покращується рівномірність освітлення та зменшується різкість тіней.

Важливим є і вибір ламп, які забезпечують освітлення в приміщенні. В офісних приміщеннях доволі довгий час використовувалися лампи розжарювання, але вони мають низку недоліків: велика яскравість, що спричиняє сліпучу дію та високу температуру нагрівання, є пожежонебезпечними. Тому все частіше стали використовуватися люмінесцентні лампи. Залежно від люмінофору, лампи мають різний спектральний склад і служать джерелом денного, білого, м'якого й кольорового освітлення. Люмінесцентні лампи мають невисоку температуру нагрівання (40-50 0C), незначний ступень яскравості, не чинять сліпучої дії, дають м'яке розсіяне світло з відсутністю тіней і блисків.

Окрім штучного освітлення, в приміщенні присутнє також природне освітлення, джерелами якого є вікна та інші отвори. До такого освітлення теж є встановлені норми. На працівників не має бути направлено прямі сонячні промені (це викликає осліплюючу дію, перегрів організму та ін.), тому на джерелах природного освітлення мають бути встановлені сонцезахисні пристрої, жалюзі, штори.

Параметри виробничого приміщення регулюються відповідно до норм встановлених в ДСаПіН 3.3.2.007-98 «Державних санітарних правил і норм роботи з візуальними дисплейними терміналами електронно-обчислювальних машин». Згідно них у приміщеннях де розташовані робочі місця з ПК мають бути забезпечені оптимальними параметрами мікроклімату: відносною вологістю та швидкістю руху повітря, температурою (ДСН 3.3.6042-99, ДСанПіН 3.3.2.007-98).

Норми цих параметрів розраховуються відповідно до категорії робіт. За енергеовитратами організму, роботи в офісі з ПК відносяться до категорії легких робіт «І а», так як вона проводиться в сидячому положенні і супроводжується незначними фізичними напруженнями (витрати енергії не перевищують 90-120ккал/год). Тому для даної категорії робіт параметри мікроклімату встановлюються такі, як наведені в таб. 4.2.

Таблиця 4.1.

Норми мікроклімату для приміщень

Період року	Категорія робіт	Температура, °С	Відносна вологість повітря, %	Швидкість руху повітря, м/с
холодний	легка – І а	22-24	40-60	не більше 0.1
теплий	легка – І а	23-25	40-60	не більше 0.1

Для профілактики несприятливого негативного впливу електромагнітного випромінювання необхідно:

- Встановити монітор, що відповідає сучасним вимогам стосовно захисту від випромінювання;
- Якщо ж монітор доволі старий (2000-х років випуску), то необхідно встановити перед ним приєкранний фільтр
- Не концентрувати на робочому місці велику кількість радіоприладів
- Не переобтяжувати приміщення великою кількістю відеотерміналів
- Вимикати відеотермінал, якщо на ньому не працюють
- Заборонено ставити ПК в кутку (в притул до стіни) або надто близько до

обмежувальних стінок на задню частину ПК, щоб випромінювання не потрапляло на людей.

Ще одним шкідливим чинником, який чуттєво впливає на мікроклімат виробничого приміщення є шум. Шум при роботі ПК є широкосмужним, і посилюється при роботі периферійних пристроїв. В середньому шум від сучасного системного блоку складає 35-45 дБ. А це означає, що якщо в невеликому приміщенні буде знаходитися більше 5 комп'ютерів, то перебування і розмови в такому приміщенні щодня по 8 робочих годин несе високу стомлюваність на організм.

4.4. Пожежна безпека виробничого приміщення

Забезпечення пожежної безпеки один з головних завдань охорони праці, адже пожежа – це процес знищення або пошкодження майна вогнем, під час якого виникають чинники, небезпечні для працівників та довкілля.

Для виникнення пожежі потрібно наявність одночасно декількох чинників: горючої речовини, достатньої кількості кисню (повітря або іншого окиснювача) та джерела імпульсу (джерела запалення). Основними причинами виникнення пожежі у виробничих приміщеннях є: наявність несправних теплових агрегатів, порушення правил зберігання матеріалів, несправність приладів (мереж, приладів освітлення, приладів електроживлення), необережне поводження з вогнем, порушення правил пожежної безпеки в приміщенні (куріння, використання запальничок за нецільовим призначенням та ін.), розряди статичної і атмосферної енергетики, порушення герметичності обладнання та трубопроводів на вибухо- та пожежонебезпечних ділянках.

Пожежі в приміщеннях з оргтехнікою є особливо небезпечними і призводять до значних збитків. Горючими компонентами в таких приміщеннях можуть бути будівельні матеріали які використані для акустичного чи естетичного оформлення, віконні рами, двері, поли, меблі,

ізоляція кабелів, рідини для очищення елементів та вузлів Пк, конструктивні елементи з пластмас та ін. Джерелом запалювання можуть бути електричні іскри, перегріті дуги та ділянки конструкцій та елементів ПК, систем електропостачання, кондиціонування.

Для запобігання пожеж в виробничих та офісних приміщеннях мають бути встановлені системи пожежного захисту та пожежогасіння. Всі працівники мають дотримуватися правил пожежної безпеки, встановлені на підприємстві. Відповідальність за пожежну безпеку покладається на власника та керівників структурних підрозділів. Розглянемо далі заходи пожежної безпеки.

У всіх приміщеннях на видних та доступних місцях, особливо біля електроприладів мають бути розміщені таблички із зазначенням номеру телефону пожежної служби «При пожежі телефонувати 101». Всі проходи, виходи, коридори та сходи мають бути вільними для пересування працівників, не дозволяється захаращувати їх різними предметами і обладнанням.

Сміття, невикористані матеріали, виробничі відходи мають вчасно вилучатися у спеціально відведені для цього місця.

Приміщення мають бути оснащені засобами пожежогасіння: вогнегасниками, сухим піском, азбестовими ковдрами (в залежності від виду виробництва). В офісних приміщеннях вогнегасники мають бути розміщені в доступних місцях. Найліпші для офісів використовувати повітряно-пінні вогнегасники (типу ОВЦ-10), які на протязі 53 секунд дають струмінь піни на відстань 3-7 м. У якості вогнегасного складу в таких вогнегасниках використовується водоетиленліколева суміш або хладон 1281. Також в офісному приміщенні можна використовувати вуглекислотні вогнегасники типу УП-1М (для ліквідації окремих осередків пожежі), порошкові ОПС-10 або хімічні ОП-9ММ. Для розрахунку кількості вогнегасників на приміщення потрібно орієнтуватися, що їх має бути 2 шт на кожні 20 м² приміщення.

Для забезпечення пожежної безпеки в офісах, при початковому оснащенні (ремонті) приміщення важливо використовувати негорючі або важкогорючі матеріали.

Також важливо контролювати електроопалювальні пристрої, у найбільш нагрітому місці їх зовнішня поверхня не повинна нагріватися більше ніж 85°C. Відстань від таких приладів до легкозаймистих або горючих матеріалів не має бути меншою за 0,25 м.

Категорично заборонено використовувати засоби пожежогасіння не за призначенням.

Всі працівники при прийомі на роботу повинні проходити інструктажі з питань пожежної безпеки. Ці інструктажі мають проводити уповноважені посадовці підприємства, які несуть відповідальність за пожежну безпеку.

В обов'язковому порядку на підприємствах та організаціях мають бути виконані заходи пожежної профілактики у виробничому приміщенні. До них належать:

- розроблені плани заходів та профілактики пожеж;
- контроль наявності засобів пожежогасіння, їх технічна справність та своєчасна заміна;
- слідкування за дотриманням всіма працівниками пожежної безпеки.

Кожен працівник, на початку робочого дня має оглянути своє робоче місце на предмет виявлення будь-яких небезпечних явищ, що можуть призвести до пожежі. Забороняється приступати до роботи у таких випадках:

- при виявленні ушкоджень кабелів, роз'ємів, штепсельних з'єднань;
- при виявленні несправності устаткування;
- при несправності захисного заземлення устаткування;
- при наявності запаху павленої пластмаси чи гару;
- при появі незвичного шуму від устаткування.

При виявленні будь якого з цих факторів працівник має вимкнути електроживлення приладів та негайно повідомити керівнику або особі, що здійснює технічне обслуговування устаткування про виявлену проблему.

При загоранні електропроводки потрібно негайно вимкнути живлення електроприладів на загальному щитку приміщення, та вжити заходів по гасінню пожежі за допомогою наявних первинних засобів пожежогасіння, та повідомити про подію безпосередньо керівника, викликати службу пожежної безпеки. Застосовувати воду або пінні вогнегасники для гасіння електроустаткування, що знаходиться під напругою категорично заборонено. Для цього використовуються вуглекислотні вогнегасники.

Під час виявлення пожежі на початковій стадії (виділяється тепло, токсичні продукти горіння, можливі руйнації конструкцій), необхідно терміново провести евакуацію персоналу з приміщення та будівлі. Показником евакуації є час, протягом якого працівники можуть покинути окремі приміщення і споруду загалом. Безпека досягається тоді, коли час евакуації не перевищує часу настання критичної фази розвитку пожежі, тобто часу від початку пожежі до досягнення граничних для людини значень чинників (критичних температур, концентрацій кисню).

Під час пожежі працівники мають покинути приміщення через евакуаційні виходи, тобто виходи, які ведуть із приміщень, це:

- першого поверху безпосередньо на зовні або через вестибюль, коридор, сходову клітину;
- будь-якого поверху, крім першого, у коридор, що веде на внутрішню сходову клітину або безпосередньо на зовнішні відкриті сходи;
- у сусіднє приміщення на тому ж поверсі, яке забезпечене виходами, зазначеними у попередніх пунктах;
- підвального, цокольного, підземного поверху назовні безпосередньо через сходову клітину або коридор, що веде на сходову клітину, яка має вихід назовні.

Із приміщень, які розташовані вище 1-го поверху (висотою не більше 30м) допускається передбачати евакуаційний вихід на зовнішні сталеві сходи, при їх наявності. Для правильного розрахунку кількості евакуаційних виходів потрібно керуватися ДБН В. 1.1.7-2002, але їх має бути не менше двох, і

розташовані вони мають бути розосереджено. Ширина евакуаційного виходу має бути не менше 2 м, мінімальна ширина дверей (однієї її частини) не менше 0,8 м. Шлях евакуації не має проходити по гвинтових сходах. Двері на шляху евакуації мають відкриватися за напрямком виходу із приміщення. Двері на балкони та площадки, які призначені для евакуації з приміщень, де одночасно перебуває не більше 15 людей, а також із комор площею не більше 200 м² та санітарних вузлів, допускається проектувати такими, що відкриваються в середину приміщення. Улаштування розсувних та в'їзних дверей не допускається.

Для більш організованої та безпечної евакуації працівників, та попередження паніки технічні засоби пожежної безпеки мають передбачати проведення інструктажів та навчання персоналу. Також з цією ж метою розробляються і плани евакуації, приклад плану на рис. 4.5.

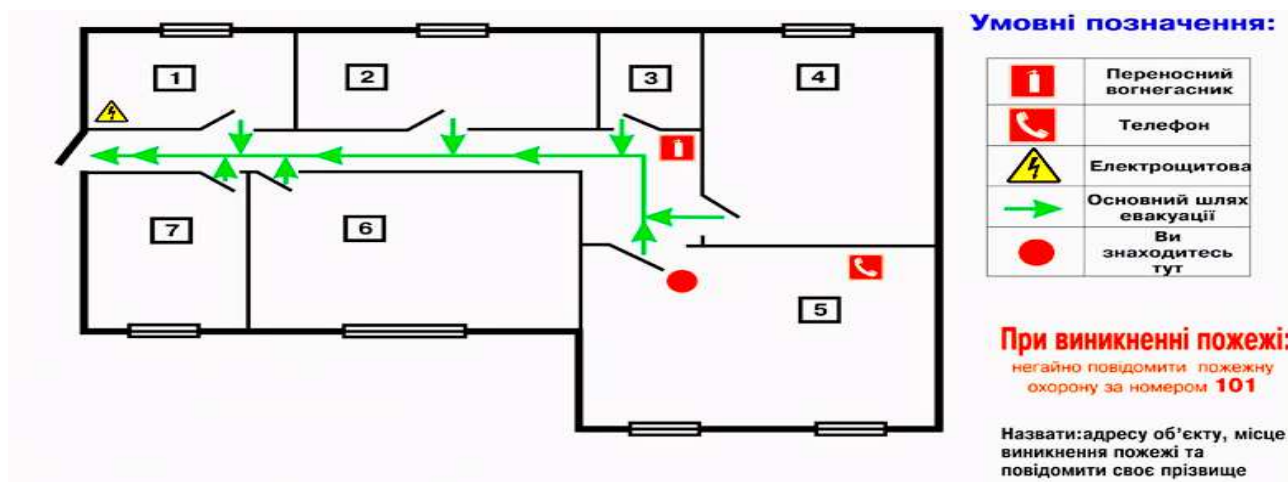

Рис. 4.5. Приклад план евакуації на випадок виникнення пожежі

План евакуації складається з двох частин: графічної і текстової. Графічна частина представляє собою план поверху або приміщення, на який нанесено пронумеровані евакуаційні шляхи і виходи з маршрутами руху. Окрім маршруту руху на плані позначаються місця розташування засобів оповіщення та пожежогасіння. Текстова частина плану евакуації, яка представляє собою таблицю з переліком та послідовністю дій у разі пожежі

для конкретних посадових осіб і працівників, затверджується керівником об'єкту. План евакуації необхідно розташовувати на видному місці, а його положення повинні систематично відпрацьовуватись на практиці.

Отже, пожежна техніка повинна забезпечувати ефективне гасіння пожежі. Захист людей у разі пожежі є найважливішим завданням всієї системи протипожежного захисту.

Висновки по розділу 4

Охорона праці - це система правових, соціально-економічних, організаційно-технічних, санітарно-гігієнічних і лікувально-профілактичних заходів та засобів, спрямованих на збереження життя, здоров'я і працездатності людини у процесі трудової діяльності.

Під цим поняттям слід розуміти не тільки забезпечення безпеки працівників під час виконання ними службових обов'язків, насправді воно охоплює різні заходи. Наприклад, профілактика професійних захворювань, організація повноцінного відпочинку й харчування працівників під час робочих перерв, забезпечення їх необхідним спецодягом і гігієнічними засобами й навіть виконання соціальних пілг і гарантій.

Дотримання норм безпеки людини в процесі праці значною мірою залежить від правильної оцінки небезпечних та шкідливих виробничих чинників. Однакові за важкістю зміни в організмі можуть бути спричинені різними чинниками: чинниками виробничого середовища, надмірним фізичним та розумовим навантаженням, нервово-емоційним напруженням, а також їх поєднанням.

РОЗДІЛ 5. ОХОРОНА НАВКОЛИШНЬОГО СЕРЕДОВИЩА

5.1. Поняття екологічного картографування

Екологічна ситуація, з кожним десятиліттям ускладнюється в наслідок діяльності людини в усіх сферах її діяльності. І змішує спеціалістів шукати щораз більш досконалі методики спостереження за навколишнім середовищем. І саме потреба у контролі екологічного стану середовища призвела до розвитку тематичної картографії – екологічного картографування. Область застосування екологічних карт доволі широка (геологічні, соціальні, біологічні, медичні науки та ін.). Інтересом дослідження екологічного картографування є об'єкти на яких поверхня Землі виступає як багатоконпонентна система, кожен компонент якої є чинником, який визначає стан і форму інших компонентів, які взаємодіють між собою. Тому екологічне картографування виступає одним з основних засобів в графічному моделюванні природного середовища. Цей процес пов'язаний з системністю змісту даних карт: виконавець (картограф) має звертати увагу не тільки на властивості об'єкта, але і на його взаємодію з іншими об'єктами та середовищем.

Картографічне картографування, це наука про способи збору, аналізу і картографічного представлення інформації про стан навколишнього середовища. Воно являє собою єдність методів отримання та інтерпретації даних про стан середовища та загальнокартографічних прийомів географічно коректного відображення інформації. Особливість екологічного картографування є те, що його розвиток не обмежений галузевими рамками, а проявляється у впровадженні екологічного елемента в суміжні тематичні області, та впровадженні різних тематик в екологічну сферу.

Екологічне картографування можна розділити на декілька частин, а саме:

- збір даних (можуть бути отримані з різних джерел, таких як польові дослідження, дані дистанційного зондування землі, статистичні дані);
- аналіз та інтерпретація даних (аналіз достовірності і точності отриманих даних, вирахування похибок даних);
- представлення даних;
- інтеграція та територіальна інтерпретація даних;
- створення тематичної карти (показують поточний стан екосистем, ступінь забруднення, ступінь впливу людини та ін.).

Завданнями екологічного картографування є створення традиційних екологічних тематичних карт та карт з повністю оригінальним змістом. Тому доцільно розрізняти еколоґо-географічне і власне екологічне картографування. Загалом екологічне картографування присвячене просторовій характеристиці взаємодії діяльності людини та довкілля.

Значний інтерес до геоекологічних карт, обумовлений головним чином прагненням зрозуміти і поліпшити людину довкілля, пред'являє високі вимоги до створення цих карт, примушує збільшувати не лише інформаційну місткість екологічних картографічних матеріалів, але і їх наочність, доступність для сприйняття і практичного використання.

Головною метою екологічного картографування є аналіз екологічної обстановки та її динаміки, тобто виявлення просторової і тимчасової мінливості чинників природного середовища, що впливають на здоров'я людини і стан екосистем.

Екологічна інформація, що є основою існування екологічного картографування, є досить різноманітною. Вона поступає з неофіційних та офіційних джерел, по результатам досліджень з використанням різних методів. До цієї інформації можна віднести: якісні і кількісні характеристики різноманітних забруднюючих речовин, статистичні дані, дані дистанційного зондування землі, просторова і тимчасова динаміка фактично виміряних рівнів і складу забруднення, рослинний покрив, тваринний світ, дані про стан здоров'я населення та інше (табл. 5.1)

Класифікація джерел екологічної інформації

Критерії класифікації екологічної інформації	Тип екологічної інформації
Характер джерела інформації	Картографічна Аерокосмічна Статистична Описова
Період тимчасового обхвату	Довгострокова (10 і більше років) Середньострокова (5-10 років) Поточна (річна) Сезонна (частина року) Оперативна Екстрена
Об'єкт "прив'язки" інформації Ступінь покриття території	Адміністративно-територіальна Природно-територіальна(геосистемна) Покомпонентна (в середині геосистем) Мрежна (моніторингова) Безперервна(континуальна) Переривиста(дискретна)
Характер об'єктів "прив'язки" інформації	Точкова Лінійна Площина
Вид подачі інформації Рівень розгляду (дослідження) по територіальному охопленні	Кількісна Якісна Бальна (ранжована) Глобальна (Земля в цілому) Трансгранична (Україна з прилеглими територіями) Національна Регіональна Місцева (локальна)
Рівень розгляду за ієрархією об'єктів	Біосферна (мегаекологічна) Ландшафтна (ландшафтно-екологічна) Екосистемна (синекологічна) Популяція (демекологічна) Видова (аутекологічна)
Групи організмів (суб'єкти оцінки)	Флористична Фауністична Антропосистемна
Вид дії на організм	Фізичні параметри Хімічні параметри Біологічні параметри

Єдиним, що може об'єднати всі ці фактори в єдине це територіальна приналежність.

Екологічна оцінка території включає в себе такі етапи:

- оцінка властивостей, що становлять її еколого-ресурсний потенціал;
- характеристика природно-ландшафтної диференціації території;
- встановлення антропогенних дій на кожен ландшафт;
- визначення екологічних проблем і ситуацій та їх картографування;
- визначення та оцінка екологічних проблем по мірі їх гостроти;
- виявлення потенційної здатності ландшафтів протистояти

антропогенним навантаженням;

- розробка рекомендацій щодо поліпшення екологічної обстановки;

Природоохоронна діяльність виділяє такі основні частини, які вимагають картографічного забезпечення:

- практична діяльність по охороні атмосферного повітря, поверхневих і підземних вод, ґрунтів и. надр та екосистем в цілому;
- екологічна освіта і виховання;
- науково-дослідна діяльність.

Картографічне забезпечення практичної природоохоронної діяльності реалізується при розробці і впровадженні цільових програм територіального охоплення і спрямованості.

Картографічне забезпечення науково-дослідної діяльності природоохоронної спрямованості якимось принципово не відрізняється від подібного завдання наук про Землю і є одним з проявів пізнавальної функції карт.

Екологічні карти можна поділити на:

- інвентаризаційно-оцінні, які містять показники і оцінки стану окремих компонентів і ландшафтів в цілому, а також містять характеристики територіального розподілу впливаючих чинників;

- прогнозні, які містять гіпотетичні результати розвитку до деяких дат чи термінів в майбутньому, при збереженні діючих тенденцій або у рамках певних сценаріїв;

- контрольні (карти моніторингу), які призначені для відстеження ситуацій у міру реалізації рекомендованих заходів;
- рекомендаційні, які показують територіальне розміщення пропонованих заходів в цілях оптимізації екологічних ситуацій.

Скорочений варіант картографічного забезпечення застосовується в заповідній справі, де, як правило, обмежуються дослідницькою роботою і моніторингом. На картах територій, що особливо охороняються, зазвичай показують ландшафтну характеристику (у тому числі динамічну), а також розміщення місць життя рідкісних видів, науково-дослідних і господарських об'єктів.

Картографічне забезпечення екологічної освіти, освіти і виховання полягає в створенні картографічних матеріалів, узгоджених з учбовими програмами курсів екології і охорони природи, а також відповідними розділами географії. Учбові екологічні карти виступають ілюстративним матеріалом, що виконує комунікативну функцію, і по особливостях оформлення принципово не відрізняються від інших учбових карт. Загальним для учбових карт будь-якого змісту є пріоритет наочності перед точністю і повнотою, використання контрастних кольорів, великих позначень і написів і тому подібне, як це практикується на настінних і включених в атласи учбових картах охорони природи. Недоліком таких карт є відсутність важливої для учбово-виховних цілей інформації про стійкість і порушеність ландшафтів. Це виникає через невисокий рівень вивченості цих питань.

Новим елементом екологічної освіти є видання відповідних спеціальних карт і атласів, орієнтованих на громадскість. Найбільший інтерес при цьому представляє порівняльна характеристика територіальних одиниць по комфортності проживання, по можливості з гігієнічними і економічними оцінками.

У міру розвитку ринку нерухомості оцінки екологічної обстановки чинять усе більш істотний вплив на вартість житла і земельних ділянок. Це визначає попит на такого роду інформацію, та несе на собі відповідальність на

сам перед картографами-укладачами і видавцями таких матеріалів, за достовірність інформації на них.

Терміни «екологічна карта», «екологічне картографування» були уперше вжиті французькими геоботаніками в 70-і роки ХХ століття стосовно карт стану рослинності і антропогенної дії на неї. Картографування стану рослинності і умов для неї, поступово розвиваючись, сформувало біоцентричний напрям в екологічному картографуванні. Біоцентричний підхід базується на розумінні предмета екології і націлений на картографічне дослідження взаємозв'язків між біологічними видами і місцем їх існування.

Екологічні карти як карти екосистем повинні відбивати їх критичні компоненти і основні зв'язки між тваринами і рослинами. Людина в екосистему не входить. Вона відображається як одна із складових середовища людини, а не як середовище в цілому з багатьма її компонентами, тому відносно останнього розширювати зміст екологічних карт немає потреби".

Практично у рамках біоцентричного підходу отримало розвиток створення фітої зооекологічних карт, що характеризують умови життя організмів.

Іншим напрямом екологічного картографування є антропоцентричний напрям, що має на увазі прикладні роботи по обліку природних ресурсів, оцінці екологічної обстановки і розробці шляхів її оптимізації. Зазвичай такі роботи виконуються в регіональних цільових програмах природоохоронної спрямованості (територіальні комплексні схеми охорони природи, відповідні розділи схем районних планувань і генеральних планів населених пунктів). Ці роботи відрізняються від біоцентричних тим, що оцінки стану середовища виконуються з боку дії чинників довкілля на здоров'я людини і можливості господарського використання природних ресурсів.

Антропоцентричний підхід за своїм змістом ближче до традиційного географічного, при якому біота розглядається як один з рівноправних компонентів ландшафту. На картах, що відносяться до цього напрямку, зазвичай знаходяться відомості про ландшафти території, природні території,

що особливо охороняються, і об'єкти, джерела і наслідки антропогенної дії на середовище (об'єми і склад викидів і скидань забруднюючих речовин, рівні і ареали забруднення).

Співвідношення антропоцентризму і біоцентризму диференційовані по різновидах екологічних карт: гігієнічні та економічні оцінки є антропоцентричними, а охорона природи – біоцентрична за визначенням. Та поєднання біоцентричного та антропоцентричного підходів означає практично необхідність створення двох видів карт : базових і оцінних. Перші характеризують величини відхилень показників від природних, фонових, другі - дають гігієнічні або екологічні оцінки наслідків цих відхилень.

5.2. Класифікація карт при екологічному картографуванні

Екологічні карти, це картографічні моделі екологічних станів ландшафтних компонентів, які у сукупності відображають сучасну екологічну ситуацію на території.

Екологічні карти за класично класифікацією можна поділити на карти природних явищ (фізико-географічні) та карти суспільних явищ (соціально-економічні карти). Така класифікація відповідала характерному для ХХ ст. стану географічної науки, коли при фізико-географічних дослідженнях прагнули абстрагуватися (віддалитися) від антропогенного чинника і показати ландшафти в їх умовно первозданному вигляді, а при соціально-економічних дослідженнях абстрагувалися від природних факторів. Так тривало приблизно до середини 80-х років минулого століття, до межі зародження соціально-економічної та фізико-географічної картографії нового напрямку науки – картографування взаємодії природного середовища та людини, або екологічне картографування.

Екологічне картографування відрізняється від інших видів тематичного картографування своєю складністю визначення предметної області. В якості об'єкта екологічного картографування можуть бути:

масштаби антропогенного тиску на середовище, біота, взаємини організмів і середовища, екосистеми різного рангу, природоохоронні заходи, екологічні ситуації.

Слід також розрізняти екологічне картографування та еколого-географічне картографування. Еколого-географічне включає створення нових різновидів карт в рамках існуючого тематичного картографування. Змістом таких карт є показ ландшафтів в їх сучасному вигляді, а також антропогенну дільність з урахуванням умов, в яких вона виявляється, і наслідків, які до них призводять. А от екологічне картографування присвячене саме характеристиці процесів взаємодії навколишнього середовища та організмів.

Екологічні карти можна класифікувати за:

1) за науково-прикладною спрямованістю, а саме:

- оціночні;
- прогнозні;
- інвентаризаційні;
- рекомендаційні.

2) за змістом:

- карти несприятливих і небезпечних природних умов та процесів;
- карти оцінки природних умов та ресурсів для життєдіяльності людини;
- карти стійкості природи і природоохоронних заходів;
- карти антропогенних впливів і змін середовища;
- карти рекреації;
- медико-географічні карти;
- комплексноекологічні карти;

3) за тематикою:

- карти прогнозу стану середовища та його оцінки;
- еколого-географічні карти;
- карти прогнозного стану;
- карти оцінки впливів на природне середовище та їх наслідків;
- карти діючої системи природоохоронних заходів;

- комплексні карти охорони природи;

5.3. Природно-сільськогосподарське районування території та схеми зонувань як різновид екологічного картографування

Як вже зазначалося вище, основою екологічного картографування є відображення взаємодії природного середовища та антропогенних явищ. Одним зі способів такого картографування є природно-сільськогосподарське районування території, адже це відображення поділу території з урахуванням агробіологічних вимог до сільськогосподарських культур та природних умов. Природно-сільськогосподарське районування виступає основою для оцінки земель, джерелом даних по земельним ділянкам для Державного земельного кадастру, основою для розробки земельпорядної документації щодо використання та охорони земель.

Використання та охорона угідь виконується відповідно до природно-сільськогосподарського районування.

Порядок виконання (картографування) даного районування виконується згідно нормативно-правового документу «Про Порядок здійснення природно-сільськогосподарського, еколого-економічного, протиерозійного та інших видів районування земель». Саме районування виконується з урахуванням природних умов, агробіологічних властивостей, напрямів розвитку господарської діяльності та вимог екологічної безпеки шляхом обстеження стану земель і ґрунтів, збирання та аналізу даних, узагальнення та систематизації даних, які характеризують стан та особливості використання та охорони земель за окремими регіонами, провінціями, округами, зонами, адміністративно-територіальними одиницями, межами земельних ділянок та ін.

Природно-сільськогосподарське, протиерозійне, еколого-економічне та інші види зонування (районування) території включають в себе:

- встановлення вимог щодо раціонального використання земель від антропогенного впливу;
- поділ земель за цільовим призначенням, з урахуванням природних умов, агробіологічних вимог сільськогосподарських культур, розвитку господарської діяльності та пріоритету вимог екологічної безпеки;
- встановлення в межах окремих зон необхідних видів екологічних обмежень щодо використання земель або ґрунтів з урахуванням їх геоморфологічних, ґрунтових, протиерозійних, природно-кліматичних та інших особливостей відповідно до екологічного району або зони.

Відповідно до п.6 «Порядку здійснення природно-сільськогосподарського, еколого-економічного, протиерозійного та інших видів районування земель» районування здійснюється згідно таких критерій (табл.5.2)

Таблиця 5.2.

Критерії районування земель

Критерії	Характеристики, що враховуються при районуванні
Природно-сільськогосподарські	кліматичні, геоморфологічні, гідрологічні умови, властивості ґрунтів, площа деградованих і малопродуктивних земель тощо
Еколого-економічні	рівень перетворення природного середовища, його стійкість до антропогенного навантаження та ступінь ураженості території негативними геологічними процесами
Протиерозійні	інтенсивність ерозійних процесів, їх причини, ступінь та динаміка еродованості ґрунтів, однотипність протиерозійних заходів
Інші критерії	кількісний вміст токсичних забруднюючих речовин (пес

По результатам робіт із районування складаються схеми зонування земель. Їх розробляють послідовно від найвищих таксономічних одиниць (зон, областей) до найнижчих таксонів (провінцій, округів, районів). Для кожної таксономічної одиниці мають бути враховані притаманні їй поєднання природних умов і пов'язаних з ними особливостей використання земель. Такі схеми (карти) розробляються в масштабі 1:10 000 (в електронній формі) або в 1:500 000 (в паперовій формі). Обов'язковою і невід'ємною частиною

розроблених схем є довідник (текстовий документ), який містить найменування нанесених на картографічний матеріал зон, провінцій та ін., та їх короткий опис.

Схеми природно-сільськогосподарського районування є невід'ємною складовою технічної документації із загальнонаціональної (всеукраїнської) нормативної грошової оцінки земель сільськогосподарського призначення, а також виступає джерелом вихідної інформації при розробці документації із землеустрою щодо використання та охорони земель.

Якщо розглядати екологічне картографування у розрізі однієї ділянки, то для неї буде розроблена схема охоронних та санітарних зон для певних об'єктів (ЛЕП, трубопроводи, газопроводи, нафтопроводи, каналізація та ін. режимоутворюючі об'єкти), що розташовані на ній або проходять в певній близькості. Такі зони ще називають Зони з особливими умовами використання земель (ЗОУВЗ).

До ЗОУВЗ відносяться:

- охоронна зона –це територія, яка виділяється навколо особливо цінних природних та штучних об'єктів для забезпечення належних умов їх експлуатації чи використання і запобігання випадкам можливого ушкодження.
- водоохоронна зона
- прибережна захисна смуга
- зона санітарної охорони.

Охоронні зони вздовж ліній електропередач (ЛЕП) встановлюються згідно Постанови Кабінету Міністрів України № 209 від 04.03.1997 р., у вигляді ділянок і поверхневого простору, які обмежені вертикальними площинами, які лежать по обидві сторони ЛЕП від крайніх проводів на певній відстані (2 м – до 1кВ, 10м – до 20кВ, 15м – 35кВ, 20м – 110кВ, 25м – 150 та 220 кВ, 30м – 330, 440,500 кВ, 40м – 750кВ).

Охоронні зони вздовж ліній зв'язку встановлюються згідно Постанови Кабінету Міністрів України № 135 від 29.01. 1996 р. На трасах кабельних та

повітряних ліній зв'язку і навколо випромінюючих споруд (вишок) встановлюються охоронні зони розміром 2м від кожного боку.

В дипломній роботі розглядалася ділянка, межі якої перетинає лінія електропередач 10кВ. Тому для неї при розробці необхідної землевпорядної документації (згідно дипломного завдання) було розроблено План обмежень та обтяжень, який теж можна назвати різновидом екологічного картографування, адже на ньому відображаються обмеження об'єктів за їх екологічним впливом на місцевість, а саме електромагнітне випромінювання.

Розроблений план включає такі складові: площа земельної ділянки, зовнішні межі земельної ділянки, опис суміжних земель, ситуаційна схема, лінійні проміри між поворотними точками меж земельної ділянки, межі земельних угідь, контури об'єктів нерухомого майна, режимоутворюючі об'єкти, площа обмежень, експлікація земель (рис. 5.1)

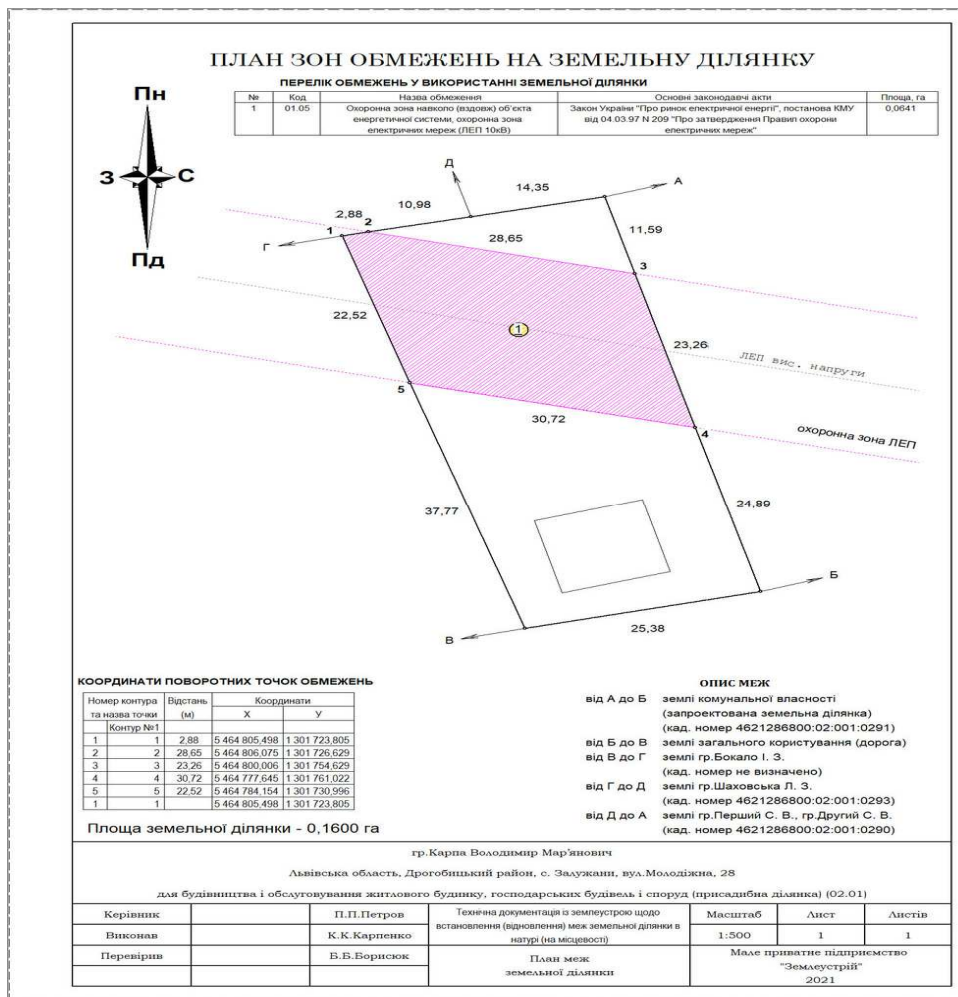

Рис. 5.1. Розроблений план обмежень земельної ділянки

Забороняється в охоронних зонах повітряних і кабельних ліній, трансформаторних підстанцій, розподільних пунктів і пристроїв виконувати будь-які дії, що можуть порушити нормальну роботу електричних мереж, спричинити їх пошкодження або нещасні випадки, а саме: перебувати стороннім особам на території і в приміщеннях трансформаторних підстанцій, розподільних пунктів і пристроїв, відчиняти двері і люки цих споруд, здійснювати самовільне переключення електричних апаратів та підмикання до електричних мереж; будувати житлові, громадські та дачні будинки; влаштовувати будь-які звалища; складати добрива, корми, торф, соломку, дрова, інші матеріали; розпалювати вогнища; розташовувати автозаправні станції або інші сховища пально-мастильних матеріалів; накидати на струмопровідні частини об'єктів електричних мереж і наближати до них сторонні предмети, підніматися на опори повітряних ліній електропередачі, електрообладнання трансформаторних підстанцій, розподільних пунктів і пристроїв, демонтувати їх елементи; саджати дерева та інші багаторічні насадження, крім випадків створення плантацій новорічних ялинок; влаштовувати спортивні майданчики для ігор, стадіони, ринки, зупинки громадського транспорту, проводити будь-які заходи, пов'язані з великим скупченням людей, не зайнятих виконанням дозволених у встановленому порядку робіт; запускати спортивні моделі літальних апаратів, повітряних зміїв; здійснювати зупинки усіх видів транспорту (крім залізничного) в охоронних зонах повітряних ліній електропередачі напругою 330 кВ і вище; виконувати роботи із застосуванням ударних механізмів, скидати вантажі масою понад 5 тонн, скидати і зливати їдкі і ті, що спричиняють корозію, речовини, пально-мастильні матеріали (в охоронних зонах підземних кабельних ліній електропередачі); кидати якорі, проходити із закинутими якорями, ланцюгами, лотами, волокушами і тралами (в охоронних зонах підводних кабельних ліній електропередачі).

Висновки до 5 розділу.

Екологічне картографування, на сучасному розвитку суспільства, стає життєвонеобхідним, для контролю навколишнього середовища, збереження життя та здоров'я, особливо в екологічно-складних районах. Адже екологічне картографування виконується за допомогою моніторингу, складання динамік розвитку забруднень, спостережень за зміною площ забруднень та ін.

Тому вданому озділі розглянуто основні поняття і розкрито суть, що ж таке екологічне картографування, що в себе включає, яке буває. Розглянуто його класифікацію та джерела інформації, які виступають вихідними даними для екологічного картографування.

В останньому підпункті розділу розглянуто зв'язок двох наук, землеустрою та екологічного картографування, на прикладі розробки Плану обмежень земельної ділянки.

ВИСНОВКИ

Темою дипломної роботи є «Нормативно-правові аспекти встановлення (відновлення) меж земельних ділянок в Україні»

Питання оптимального використання земельних ресурсів було і залишається актуальним в Україні та світі. Адже земля є не лише просторовим базисом, а й виступає джерелом фінансової стабільності. Тому є необхідність в інформативному забезпеченні всіх учасників земельних відносин про правовий режим та реальну вартість кожної земельної ділянки.

Тому питання встановлення меж земельних ділянок на місцевості є надзвичайно актуальним. Адже мати земельну ділянку у власності юридично не достатньо, потрібно ще оформлення її меж на місцевості за всіма правилами встановленими земельним законодавством.

При встановленні меж нерідкість виникнення земельних спорів, адже не рідкі ситуації коли фактична площа та межі земельних ділянок на місцевості не співпадають із зазначеними в первинній документації даними. І в процесі відновлення меж нерідкість ситуації накладання площ земельних ділянок одна на одну. Ці всі ситуації виникають через застарілість генеральних планів населених пунктів, схем планування території, відсутність встановлених меж адміністративних одиниць та ін.

З огляду на все вищезазначене можна зробити висновок, що встановлення меж земельних ділянок відіграє важливу роль в їх індивідуалізації, визначенні просторової обмеженості, а також прав щодо них. Тому встановлення меж є визначальним етапом і слугує основою проведення конкретних дій чи процедур для передачі земельних ділянок у власність чи користування.

Сказане вище, дає підстави стверджувати, що відновлення меж земельної ділянки є гарантією належного вирішення земельного межового спору. Земельна ділянка як об'єкт земельних правовідносин не матиме повної характеристики, якщо її межі не будуть встановлені.

Для розкриття теми дипломної роботи були поставлені завдання: опрацювати теоретичні основи встановлення (відновлення) меж земельних ділянок в натурі (на місцевості); дослідити нормативно-правову базу встановлення меж земельних ділянок та розробки землевпорядної документації щодо встановлення зазначених меж; розглянути порядок розробки технічної документації із землеустрою щодо відновлення меж земельних ділянок; здійснити аналіз розробленої та затвердженої технічної документації із землеустрою щодо встановлення (відновлення) меж земельної ділянки в натурі (на місцевості) на території Дрогобицької ОТГ Львівської області визначити проблеми встановлення меж земельних ділянок в Україні та розглянути шляхи їх вирішення.

Відповідно ст.79 ЦКУ, земельна ділянка – це частина земної поверхні з установленими межами, певним місцем розташування та з визначеними щодо неї правами. Право власності на земельну ділянку поширюється в її межах на поверхневий (грунтовий) шар, а також на водні об'єкти, ліси і багаторічні насадження, які на ній знаходяться, якщо інше не встановлено законом та не порушує прав інших осіб, та розповсюджується на простір, що знаходиться над та під поверхнею ділянки на висоту і на глибину, необхідні для зведення житлових, виробничих та інших будівель і споруд.

Питання встановлення меж земельних ділянок (ЗД) є досить актуальним на сучасному етапі ведення землеустрою в нашій державі. Бо мати ЗД у власності юридично не достатньо, потрібно ще оформлення її меж на місцевості за всіма правилами встановленими діючим земельним законодавством.

Встановлення меж є також джерелом достовірної інформації яка вноситься до ДЗК, бо при їх виконанні виконуються геодезичні виміри на місцевості, які актуалізують вихідну інформацію зазначену в землевпорядній документації щодо відведення земельної ділянки, та навіть часом корегують їх.

Згідно ЗУ «Про землеустрій» поняття «встановлення меж земельної ділянки в натурі (на місцевості) проводиться відповідно до топографо-

геодезичних і картографічних матеріалів та здійснюється на основі технічної документації із землеустрою, якою визначається місцеположення поворотних точок меж земельної ділянки в натурі (на місцевості)».

ЗУ «Про порядок виділення в натурі (на місцевості) земельних часток (паїв)» термін «встановлення меж» розглядає як фізичний процес встановлення меж ЗД здійснюється на підставі технічної документації із землеустрою щодо складання документів, які посвідчують право власності.

Склад технічної документації щодо встановлення (відновлення) меж ЗД в натурі (на місцевості) розглядається в ЗУ «Про землеустрій» в статті 55. Перелік потрібних документів наведений в пункті 1.3. дипломної роботи.

Другий розділ дипломного дослідження присвячений розгляду теоретичних питань встановленої законодавством процедури розробки Технічної документації щодо встановлення (відновлення) меж земельних ділянок в натурі (на місцевості). Детально досліджено зміст та вимоги до Технічної документації, що закріплені на законодавчому рівні. Та покроково описано етапи розробки даної документації (топографо-геодезичні та землевпорядні), а саме розглянуто вимоги до проведення геодезичних робіт (до точності вимірювань, та правил прив'язки на місцевості і визначення координат), та правил розробки та оформлення вихідної землевпорядної документації.

Ще один важливим питанням, що розглянуто в даному розділі, є законодавчо затверджена процедура затвердження результуючої Технічної документації, а також розгляд адміністративної відповідальності за порушення встановлених розробленою документацією меж.

Третій розділ дипломного дослідження присвячений практичному розгляду встановлення (відновлення) меж земельної ділянки в натурі (на місцевості) на прикладі земельної ділянки, яка розташована в межах села Залужнки Дрогобицького району Львівської області.

В першому підпункті наведено загальні технічні характеристики земельної ділянки. Встановлено, що загальна площа земельної ділянки 0,1600

га, - для будівництва і обслуговування житлового будинку господарських будівель і споруд (присадибна ділянка. Земельна ділянка знаходиться у приватній власності.

В другому підпункті розглянути поетапно процес розробки технічної документації, та закріплення меж земельної ділянки на місцевості. Розширено описано топографо-геодезичні роботи, які були виконані при розробці технічної документації та закріпленні меж земельної ділянки. Ділянка була закріплена 4-ма межовими знаками, що закріплено Актом прийому-передачі межових знаків на зберігання. Також розглянуто питання камеральних робіт та розробки і затвердження паперового варіанту Технічної документації із землеустрою щодо встановлення (відновлення) меж земельної ділянки в натурі (на місцевості), що розташована в адміністративних межах міста Біла Церква.

Останнім третім підпунктом даного розділу стало дослідження проблемних питань, які виникають під час проведення процедури виділення (відновлення) меж земельних ділянок, і наведено шляхи їх вирішення.

СПИСОК ВИКОРИСТАНИХ ДЖЕРЕЛ

1. Конституція України від 28.06.1996 № 254к/96-ВР . URL: <http://zakon5.rada.gov.ua/laws/show/254к/96-вр> (дата звернення: 25.05.2021).
2. Земельний кодекс України від 25.10.2001 № 2768-III. URL: <http://zakon5.rada.gov.ua/laws/show/2768-14>. (дата звернення: 25.05.2021).
3. Про землеустрій: Закон України від 22.05.2003 № 858-IV. URL: <http://zakon4.rada.gov.ua/laws/show/858-15>. (дата звернення: 25.05.2021).
4. Про порядок виділення в натурі (на місцевості) земельних часток (паїв): Закон України від 05.06.2003 № 899-IV IV. URL: <https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/899-15#Text> (дата звернення: 25.05.2021).
5. Про Державний земельний кадастр : Закон України від 07.07.2011 № 3613-VI. URL: <https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/3613-17#Text> (дата звернення: 25.05.2021).
6. Про внесення змін до деяких законодавчих актів України щодо вдосконалення системи управління та дерегуляції у сфері земельних відносин Закон України від 28.04.2021 № 1423-IX. URL: <https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/1423-20#Text> (дата звернення: 25.05.2021).
7. Про порядок охорони геодезичних пунктів: Постанова Кабінету Міністрів України затверджена від 08.11.2017 № 836. URL: <http://zakon2.rada.gov.ua/laws/show/836-2017-п> (дата звернення: 25.05.2021).
8. Про затвердження порядку ведення Державного земельного кадастру: Постанова Кабінету Міністрів України від 17.10.2012 № 1051. URL: <http://zakon0.rada.gov.ua/laws/show/1051-2012-п> (дата звернення: 25.05.2021).
9. Про затвердження Інструкції з топографічного знімання у масштабах 1:5000, 1:2000, 1:1000 та 1:500” (ГКНТА-2.04-02-98): Наказ Головного управління геодезії, картографії та кадастру при Кабінеті Міністрів України від 09.04.1998 №56. URL: <http://zakon0.rada.gov.ua/laws/show/z0393-98> (дата звернення: 25.05.2021).

10. Про затвердження Інструкції про встановлення (відновлення) меж земельних ділянок в натурі (на місцевості) та їх закріплення межовими знаками: Наказ Державного комітету України із земельних ресурсів від 18.05.2010 № 376. URL: <http://zakon4.rada.gov.ua/laws/show/z0391-10> (дата звернення: 25.05.2021).

11. Про Порядок використання апаратури супутникових радіонавігаційних систем під час проведення топографо-геодезичних, картографічних, аерофотознімальних, проектних, дослідницьких робіт і вишукувань та кадастрових зйомок: Постанова Кабінету Міністрів України від 13.07.1998 №1075. URL: <http://zakon3.rada.gov.ua/laws/show/1075-98-%D0%BF> (дата звернення: 25.05.2021).

12. Про охорону навколишнього природного середовища: Закон України від 25 червня 1991 р. № 1264-ХІІ. *Відомості Верховної Ради України*. 1991. № 41. Ст. 546.

13. Про загальнообов'язкове державне соціальне страхування від нещасного випадку на виробництві та професійного захворювання, які спричинили втрату працездатності : Закон України від 23.09.1999 № 1105-ХІV Відомості Верховної Ради України. 1999, № 46, стаття 403

14. Про охорону праці: Закон України від 14.10.1992 № 2694-ХІІ Відомості Верховної Ради України. 1992, № 49, стаття 668

15. Про пожежну безпеку: Закон України від 17.12.1993 № 3745-ХІІ Відомості Верховної Ради України. 1994, № 5, стаття 21

16. Про забезпечення санітарного й епідеміологічного благополуччя населення: Закон України від 24.02.1994 № 4004-ХІІ Відомості Верховної Ради України. 1994, № 27, стаття 218

17. Основи законодавства України про охорону здоров'я: Закон України від 19.11.1992 № 2801-ХІІ Відомості Верховної Ради України. 1993, № 4, стаття 19

18. Про використання ядерної енергії й радіаційному захисту: Закон України від 08.02.1995 № 39/95-ВР Відомості Верховної Ради України. 1995, № 12, стаття 81

19. ДБН В.2.5-28-2006 «Природне і штучне освітлення»: наказ Мінрегіону № 438 від 30.12.2011 р. - Електронний ресурс : <https://dbn.co.ua/load/normativy/dbn/1-1-0-394>

20. ДСН 3.3.6.042-99 «Санітарні норми мікроклімату виробничих приміщень : Постанова головного державного санітарного лікаря України №42 від 01.12.1999 р. - Електронний ресурс : https://dnaop.com/html/31678/doc-%D0%94%D0%A1%D0%9D_3.3.6.042-99

21. Інструкція із проектування будинків і приміщень для електронно-обчислювальних машин» (СН - 512 – 78) : постановление Государственного комитета СССР по делам строительства №244 от 22.12.1978г. - Електронний ресурс : <http://gostrf.com/normadata/1/4294854/4294854761.pdf>

22. ДСанПіН 3.3.2.007.-98 «Державних санітарних правил і норм роботи з візуальними дисплейними терміналами електронно-обчислювальних машин»

23. ДБН В. 1.1.7-2002 «Захист від пожежі. Пожежна безпека об'єктів будівництва.» - Електронний ресурс : https://dnaop.com/html/3608/doc-%D0%94%D0%91%D0%9D_%D0%92.1.1.7-2002

24. OHSAS 18000 : серія міжнародних стандартів, які містять вимоги і вказівки з розробки і втілення систем менеджменту промислової безпеки і охорони праці

25. ISO 9000 : серія стандартів ISO, які застосовуються при створенні та удосконаленні систем менеджменту якості організацій

26. Земельно-правовий процес: навч. посіб. для ст. в.н.з. / Возняк Р.П., Ступень М.Г., Падляк І.М - 2-ге видання, стереотипне. Львів: Новий Світ-2007», 2007. - 224 с.

27. Земельне право України: підручник / за ред. Погрібного О.О., Каракаша І.І. - К.: Істина, 2003, - 448 с.

28. Земельне право України: підручник / М.В. Шульга (кер. авт. кол.), Г.В. Анісімова, Н.О. Багай, А.П. Гетьман та ін.; За ред. М.В. Шульги. - К.: Юрінком Інтер, 2004. - 368 с.
29. Земельно-правовий процес: навч. посіб. / Возняк Р.П., Ступень М.Г., Падляк І.М.
30. Мельничук О., Черняга П. Сучасні проблеми землеустрою та способи їхнього вирішення 2010. URL: www.irbis-nbuv.gov.ua (дата звернення 10.10.2022)
31. Мартин О., Кубак С. Землеустрій та оцінка земель в Україні: на часі системна дерегуляція // Земельний вісник України. Жовтень, 2018
32. Новітнє земельне законодавство України: збірник нових нормативно-правових актів / під заг. ред. Л.Я. Новаковського. - Київ, 2006. - 448 с.
33. Земельна реформа і землеустрій в Україні / Новаковський Л.Я., Третяк А.М. - К.: Урожай. - 2001. - 138 с.
34. Науково-практичний коментар Земельного кодексу України: [5-те вид., змін. та доповн.] / А.М. Мірошніченко, Р.І. Марусенко. — К. : Алерта, 2013. – 544 с.
34. Новаковський Л.Я. Довідник із землеустрою – К. : Аграр. наука, 2015. – 492 с.
36. Новаковська І. О. Основи економіки землекористування // – К.: ВЦ «Просвіта», 2013 – 224 с.
37. Перепелиця М. Як подолати проблеми, що гальмують встановлення меж населених пунктів // Землевпорядний вісник. Київ – 2009. – Вип. 2. – 60 с.
38. Рябчій В. А. Проблеми відновлення меж земельних ділянок: науково-технічний збірник – К.: КНУБА, 2012. – Вип. 46. – 491 с.

ДОДАТКИ

Директору МПП "Землеустрій"
П.П.Петров
гр.Карпи Володимира Мар'яновича
(згідно нотаріального запиту)

ЗАЯВА

Прошу виготовити технічну документацію із землеустрою, щодо встановлення (відновлення) меж земельної ділянки в натурі (на місцевості) для внесення відомостей до автоматизованої системи ведення, що належить гр.Карпі Володимиру Мар'яновичу , яка розташована за адресою:

- Львівська область, Дрогобицький район, с. Залужани, вул.Молодіжна, 28;
- загальна площа 0.1600 га;
- цільове призначення: для будівництва і обслуговування житлового будинку, господарських будівель і споруд (присадибна ділянка)

Підпис _____ В. М. Карпа 2018р.

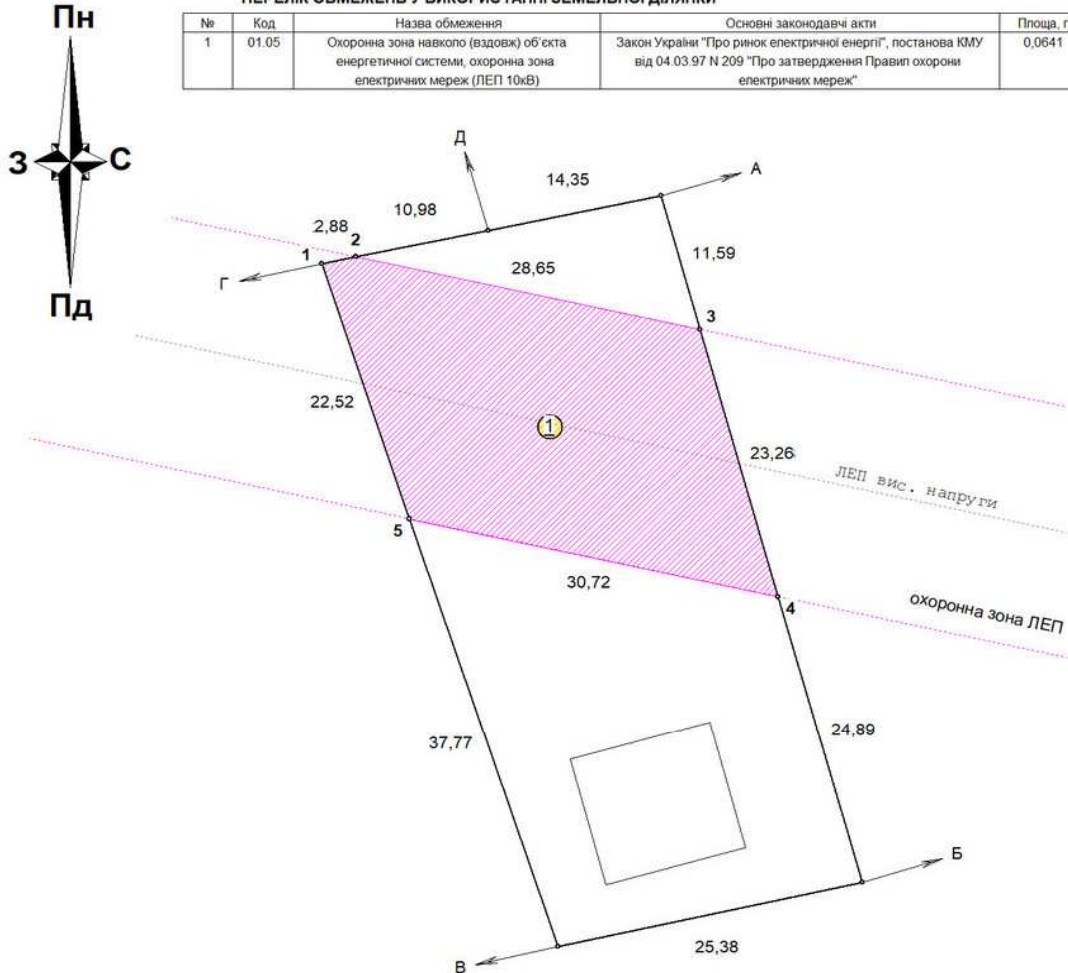
Тел. домашній _____
Тел. робочий _____

Я, гр.Карпа Володимир Мар'янович (згідно запиту нотаріуса), даю згоду на використання своїх персональних даних при розроблені документації із землеустрою. _____

ПЛАН ЗОН ОБМЕЖЕНЬ НА ЗЕМЕЛЬНУ ДІЛЯНКУ

ПЕРЕЛІК ОБМЕЖЕНЬ У ВИКОРИСТАННІ ЗЕМЕЛЬНОЇ ДІЛЯНКИ

№	Код	Назва обмеження	Основні законодавчі акти	Площа, га
1	01.05	Охоронна зона навколо (вздовж) об'єкта енергетичної системи, охоронна зона електричних мереж (ЛЕП 10кВ)	Закон України "Про ринок електричної енергії", постанова КМУ від 04.03.97 N 209 "Про затвердження Правил охорони електричних мереж"	0,0641

КООРДИНАТИ ПОВОРОТНИХ ТОЧОК ОБМЕЖЕНЬ

Номер контура та назва точки	Відстань (м)	Координати	
		X	Y
Контур №1			
1	2.88	5 464 805.498	1 301 723.805
2	28.65	5 464 806.075	1 301 726.629
3	23.26	5 464 800.006	1 301 754.629
4	30.72	5 464 777.645	1 301 761.022
5	22.52	5 464 784.154	1 301 730.996
1	1	5 464 805.498	1 301 723.805

Площа земельної ділянки - 0,1600 га

ОПИС МЕЖ

- від А до Б землі комунальної власності (запроектована земельна ділянка) (кад. номер 4621286800:02:001:0291)
- від Б до В землі загального користування (дорога)
- від В до Г землі гр.Бокало І. З. (кад. номер не визначено)
- від Г до Д землі гр.Шаховська Л. З. (кад. номер 4621286800:02:001:0293)
- від Д до А землі гр.Перший С. В., гр.Другий С. В. (кад. номер 4621286800:02:001:0290)

гр.Карпа Володимир Мар'янович

Львівська область, Дрогобицький район, с. Задужани, вул.Молодіжна, 28

для будівництва і обслуговування житлового будинку, господарських будівель і споруд (присадибна ділянка) (02.01)

Керівник	П.П.Петров	Технічна документація із землеустрою щодо встановлення (відновлення) меж земельної ділянки в натурі (на місцевості)	Масштаб	Лист	Листів
Виконав	К.К.Карпенко		1:500	1	1
Перевірив	Б.Б.Борисюк	План меж земельної ділянки	Мале приватне підприємство "Землеустрій" 2021		

Відомість оброблення векторів (електронний польовий журнал)

Землекористувач: *гр.Карпа Володимир Мар'янович*

Адреса земельної ділянки: *с. Залужани, вулиця Молодіжна, 28 Дрогобицького району Львівської області*

№ з/п	Назва (база-точка)	Відстань(м)	СКВ (м)	Тип рішення	Висота прибору	Кілк. супутн.	X	Y
1	SAMB-1	26933.256	0.039	Фікс.	2.000	8	5464805.498	1301723.805
2	SAMB-2	26935.406	0.039	Фікс.	2.000	8	5464806.075	1301726.629
3	SAMB-3	26943.595	0.039	Фікс.	2.000	8	5464808.274	1301737.382
4	SAMB-4	26954.307	0.038	Фікс.	2.000	8	5464811.149	1301751.443
5	SAMB-5	26962.661	0.039	Фікс.	2.000	8	5464800.006	1301754.629
6	SAMB-6	26979.433	0.026	Фікс.	2.000	16	5464777.645	1301761.022
7	SAMB-7	26997.396	0.029	Фікс.	2.000	13	5464753.710	1301767.865
8	SAMB-8	26978.665	0.031	Фікс.	2.000	12	5464748.360	1301743.056
9	SAMB-9	26950.212	0.024	Фікс.	2.000	17	5464784.154	1301730.996
10	SAMB-10	26971.736	0.031	Фікс.	2.000	12	5464742.340	1301731.513
11	SAMB-11	26976.710	0.033	Фікс.	2.000	11	5464735.149	1301733.070
12	SAMB-12	26972.742	0.035	Фікс.	2.000	10	5464722.777	1301721.232
13	SAMB-13	26980.311	0.035	Фікс.	2.000	10	5464725.862	1301731.809
14	SAMB-14	26987.811	0.037	Фікс.	2.000	9	5464715.953	1301734.699
15	SAMB-15	26996.837	0.035	Фікс.	2.000	8	5464730.048	1301753.403
16	SAMB-16	27003.731	0.033	Фікс.	2.000	11	5464733.353	1301763.319
17	SAMB-17	27011.221	0.035	Фікс.	2.000	10	5464723.900	1301766.470
18	SAMB-18	27023.615	0.035	Фікс.	2.000	10	5464728.030	1301783.236
19	SAMB-19	27018.446	0.033	Фікс.	2.000	11	5464735.116	1301781.388
20	SAMB-20	27025.869	0.033	Фікс.	2.000	11	5464737.760	1301791.524
21	SAMB-21	27021.969	0.031	Фікс.	2.000	12	5464748.768	1301793.428
22	SAMB-22	27016.741	0.029	Фікс.	2.000	13	5464756.250	1301791.736
23	SAMB-23	27013.141	0.029	Фікс.	2.000	13	5464758.358	1301788.797
24	SAMB-24	26968.416	0.037	Фікс.	2.000	9	5464817.253	1301771.304
25	SAMB-25	27005.977	0.039	Фікс.	2.000	8	5464802.323	1301806.067
26	SAMB-26	27014.966	0.028	Фікс.	2.000	8	5464790.844	1301809.798
27	SAMB-27	26947.011	0.034	Фікс.	2.000	8	5464840.601	1301760.101
28	SAMB-28	26942.561	0.033	Фікс.	2.000	11	5464838.681	1301753.844
29	SAMB-29	26935.847	0.034	Фікс.	2.000	8	5464840.664	1301747.233
30	SAMB-30	26926.353	0.033	Фікс.	2.000	11	5464836.037	1301733.572
31	SAMB-31	26922.753	0.033	Фікс.	2.000	11	5464834.686	1301728.625
32	SAMB-32	26903.622	0.035	Фікс.	2.000	8	5464830.031	1301703.793
33	SAMB-33	26924.572	0.039	Фікс.	2.000	8	5464802.531	1301712.029
34	SAMB-34	26913.651	0.023	Фікс.	2.000	18	5464798.798	1301697.214
35	SAMB-35	26939.378	0.026	Фікс.	2.000	16	5464779.847	1301715.944
36	SAMB-36	26950.292	0.027	Фікс.	2.000	15	5464765.745	1301720.351
37	SAMB-37	26946.633	0.027	Фікс.	2.000	15	5464764.126	1301715.169
38	SAMB-38	26950.863	0.027	Фікс.	2.000	15	5464763.101	1301719.469
39	SAMB-39	26957.222	0.027	Фікс.	2.000	15	5464765.965	1301728.504
40	SAMB-40	26964.413	0.029	Фікс.	2.000	13	5464756.721	1301731.434
41	SAMB-41	26959.337	0.031	Фікс.	2.000	12	5464742.160	1301717.045

Склав _____ /І. І. Іванов/

Перевірів _____ /П. П. Петров/

ВІДОМІСТЬ
обчислення координат вимірних точок GPS та оцінки
їх точності

Землекористувач: *гр.Карпа Володимир Мар'янович*
Адреса земельної ділянки: *с. Залужани, вулиця Молодіжна, 28 Дрогобицького району Львівської області*

Вихідний пункт	Назва точки	dN(м)	dE(м)	Довжина вектора(м)	Обрах. точність	X	Y
SAMB	1	-13548.270	23277.550	26933.256	0.039	5464805.498	1301723.805
SAMB	2	-13547.690	23280.380	26935.406	0.039	5464806.075	1301726.629
SAMB	3	-13545.490	23291.130	26943.595	0.039	5464808.274	1301737.382
SAMB	4	-13542.610	23305.190	26954.307	0.038	5464811.149	1301751.443
SAMB	5	-13553.760	23308.380	26962.661	0.039	5464800.006	1301754.629
SAMB	6	-13576.120	23314.770	26979.433	0.026	5464777.645	1301761.022
SAMB	7	-13600.050	23321.610	26997.396	0.029	5464753.710	1301767.865
SAMB	8	-13605.400	23296.810	26978.665	0.031	5464748.360	1301743.056
SAMB	9	-13569.610	23284.750	26950.212	0.024	5464784.154	1301730.996
SAMB	10	-13611.420	23285.260	26971.736	0.031	5464742.340	1301731.513
SAMB	11	-13618.610	23286.820	26976.710	0.033	5464735.149	1301733.070
SAMB	12	-13630.990	23274.980	26972.742	0.035	5464722.777	1301721.232
SAMB	13	-13627.900	23285.560	26980.311	0.035	5464725.862	1301731.809
SAMB	14	-13637.810	23288.450	26987.811	0.037	5464715.953	1301734.699
SAMB	15	-13623.720	23307.150	26996.837	0.035	5464730.048	1301753.403
SAMB	16	-13620.410	23317.070	27003.731	0.033	5464733.353	1301763.319
SAMB	17	-13629.860	23320.220	27011.221	0.035	5464723.900	1301766.470
SAMB	18	-13625.730	23336.990	27023.615	0.035	5464728.030	1301783.236
SAMB	19	-13618.650	23335.140	27018.446	0.033	5464735.116	1301781.388
SAMB	20	-13616.000	23345.270	27025.869	0.033	5464737.760	1301791.524
SAMB	21	-13605.000	23347.180	27021.969	0.031	5464748.768	1301793.428
SAMB	22	-13597.510	23345.490	27016.741	0.029	5464756.250	1301791.736
SAMB	23	-13595.410	23342.550	27013.141	0.029	5464758.358	1301788.797
SAMB	24	-13536.510	23325.050	26968.416	0.037	5464817.253	1301771.304
SAMB	25	-13551.440	23359.820	27005.977	0.039	5464802.323	1301806.067
SAMB	26	-13562.920	23363.550	27014.966	0.028	5464790.844	1301809.798
SAMB	27	-13513.160	23313.850	26947.011	0.034	5464840.601	1301760.101
SAMB	28	-13515.080	23307.590	26942.561	0.033	5464838.681	1301753.844
SAMB	29	-13513.100	23300.980	26935.847	0.034	5464840.664	1301747.233
SAMB	30	-13517.730	23287.320	26926.353	0.033	5464836.037	1301733.572
SAMB	31	-13519.080	23282.370	26922.753	0.033	5464834.686	1301728.625
SAMB	32	-13523.730	23257.540	26903.622	0.035	5464830.031	1301703.793
SAMB	33	-13551.230	23265.780	26924.572	0.039	5464802.531	1301712.029
SAMB	34	-13554.970	23250.960	26913.651	0.023	5464798.798	1301697.214
SAMB	35	-13573.920	23269.690	26939.378	0.026	5464779.847	1301715.944
SAMB	36	-13588.020	23274.100	26950.292	0.027	5464765.745	1301720.351
SAMB	37	-13589.640	23268.920	26946.633	0.027	5464764.126	1301715.169
SAMB	38	-13590.660	23273.220	26950.863	0.027	5464763.101	1301719.469
SAMB	39	-13587.800	23282.250	26957.222	0.027	5464765.965	1301728.504
SAMB	40	-13597.040	23285.180	26964.413	0.029	5464756.721	1301731.434
SAMB	41	-13611.600	23270.790	26959.337	0.031	5464742.160	1301717.045

Обчислив _____ */І. І. Іванов/*
Перевірів _____ */П. П. Петров/*

АКТ
перенесення в натуру (на місцевість) меж охоронних зон, зон
санітарної охорони, санітарно-захисних зон і зон особливого
використання земель за їх наявності

№ _____ від « _____ » _____ 2021р.

с. Залужани

Даний акт засвідчує, що на земельній ділянці, яка знаходиться за адресою: с. Залужани, вул. Молодіжна, 28 Дрогобицького району Львівської області, площею 0.1600 га, наданої гр.Карпі Володимиру Мар'яновичу для будівництва і обслуговування житлового будинку, господарських будівель і споруд (присадибна ділянка)

проходять межі (у разі відсутності ставиться "-"):

1. Охоронні зони: охоронна зона навколо (вздовж) об'єкта енергетичної системи (01.05) площею 0.0641 га
2. Зони санітарної охорони: -
3. Санітарно-захисні зони: -
4. Зони особливого режиму використання земель: -
5. Водоохоронні обмеження: -
6. Інші обмеження: -
7. Земельні сервітути: -
8. Право користування чужою земельною ділянкою для забудови (суперфіцій): -
9. Право користування чужою земельною ділянкою для сільськогосподарських потреб (емфітевзис): -
10. Території та об'єкти природно-заповідного фонду: -

Розміри та місцезнаходження охоронних зон показано на плані зон обмежень на земельну ділянку, що додається.

Виконавець робіт

_____ К.К.Карпенко

З проходження охоронних зон
ознайомлений:

_____ В. М. Карпа

Староста

_____ І. В. Карпінський

Міський голова м.Дрогобич

_____ Т. Я. Кучма

А К Т

прийому-передачі межових знаків на зберігання

с. Залужани
(назва населеного пункту)

"__" _____ 20__ р.

Ми, що нижче підписалися:

1. Інженер-землепорядник МПП "Землеустрій" П. П. Пилипів

2. Землекористувач — Карпа Володимир Мар'янович

у присутності власників/користувачів суміжних земельних ділянок:

1. землі гр.Бокало І. З.

2. землі гр.Шаховська Л. З.

3. землі гр.Перший С. В., гр.Другий С. В.

склали цей акт про таке:

1. Межі земельної ділянки з кадастровим номером 4621286800:02:001: _____, яка знаходиться по вулиці Молодіжна, 28 в с. Залужани Дрогобицької міської територіальної громади Дрогобицького району Львівської області площею 0,1600 га, наданої землекористувачу земельної ділянки гр. Карпі Володимиру Мар'яновичу для будівництва і обслуговування житлового будинку, господарських будівель і споруд (присадибна ділянка), закріпленні в натурі (на місцевості) межовими знаками встановленого зразка у кількості 4 шт. список яких додається. Схема прив'язки межових знаків до об'єктів і контурів місцевості/абриси(кроки) додаються.

2. Власник земельної ділянки претензій щодо меж та конфігурації земельної ділянки не має.

3. Власниками/користувачами суміжних земельних ділянок претензій до існуючих меж не заявлено.

4. Межові знаки пред'явлені та передані на зберігання землекористувачу земельної ділянки гр. Карпі Володимиру Мар'яновичу, який про адміністративну відповідальність за знищення межових знаків згідно з пунктом "е" частини першої статті 211 Земельного кодексу України та статті 56 Кодексу України про адміністративні правопорушення ознайомлений.

5. Цей акт складений у трьох примірниках, один з яких додається до технічної документації, другий передається виконавцю робіт, третій - землекористувачу земельної ділянки.

Додаток: на 2 арк.

Землекористувач
земельної ділянки

_____ В. М. Карпа
(підпис)

Виконавець робіт

_____ І. І. Іванов
(підпис)

Староста
Міський голова м.Дрогобич

_____ І. В. Карпінський
_____ Т. Я. Кучма

Суміжні землекористувачі

_____ І. З. Бокало
_____ Л. З. Шаховська
_____ С. В. Перший, С. В. Другий

(підпис) (ініціали та прізвище)